

2 0 1 2

NOTULEN VERGADERING GEMEENTERAAD UTRECHT

12e vergadering – 3 juli 2012, avond

Openbare vergadering van de Gemeenteraad, gehouden op dinsdag 3 juli 2012 te 19.30 uur.

Voorzitter: mr. A. Wolfsen

Tegenwoordig zijn de leden: Van Asperen, mevr. Baş, Beerlage, mevr. Bikker, mevr. De Boer, mevr. Bottse, mevr. Bouazani, Buunk, Van Corler, mevr. Dibi, Dijk, Eggermont, Fokke, Geldof, mevr. Van Gemert, Gilissen, mevr. Haage, mevr. Hakbijl, mevr. Hamid, Hoek, Ikkersheim, Işik, Kleuver, Koopmans, Kuijper, mevr. Mos, mevr. Nalis, Oldenburg, mevr. Oskam, Post, Ravesteijn, Van der Roest, Rollingswier, Roodenburg, Rottier, Rijpma, Van Schie, Schipper, Smid, Verschuure, mevr. Vink, De Vries, Van Waveren, mevr. Wijntuin en Zwanenberg.

Tevens zijn aanwezig de wethouders mevr. Den Besten, Everhardt, Isabella, Kreijkamp, Lintmeijer en mevr. De Rijk.

Griffier: drs. A.A.H. Smits, griffier.

Opening van de vergadering

De **VOORZITTER** opent de vergadering en spreekt als volgt:

Dames en heren! Ik heet u allen welkom, ook de mensen op de publieke tribune. De mensen die meekijken of meeluisteren, heet ik eveneens van harte welkom.

U ziet dat er opnamen worden gemaakt. Dit hangt samen met het feit dat voor aanvang van deze vergadering beneden in de hal een burgerinitiatief is aangeboden, met de titel: "*Utrecht wil elke zondag open*". De aanbiedingsbrief bij het burgerinitiatief luidt als volgt.

"Utrecht, 3 juli 2012

Aan de gemeenteraad van Utrecht.

Geachte dames en heren,

Ondergetekenden, ingezetenen van de gemeente Utrecht, hebben hierbij het genoegen uw raad bijgaand ontwerp-voorstel met bijbehorende toelichting voor te leggen tot wijziging van de Winkeltijdenverordening Utrecht 2012, laatstelijk gewijzigd tijdens uw vergadering van 21 juni 2012.

Dit voorstel maakt het mogelijk dat winkels en consumenten die keuzevrijheid krijgen om op zondag te winkelen.

Tezamen met dit voorstel bieden wij u de handtekeningen aan die vereist zijn volgens artikel 5 onder 2c van de Verordening burgerinitiatief 2011 (Gemeentebblad van Utrecht 2011 nr. 47). Met belangstelling zien wij uit naar de behandeling van dit initiatief door uw raad.

Met vriendelijke groet,

J.E. Hagenouw, Th.A. Broekman en J.A. Blommendaal."

Ik heb het burgerinitiatief beneden in de hal in ontvangst genomen. De dozen met handtekeningen ziet u hier voor mij staan.

De indieners heb ik beloofd dat ik het burgerinitiatief aan de raad zal aanbieden, wat ik bij dezen gedaan heb. Ik heb de indieners al bedankt voor hun initiatief; het is altijd mooi als mensen zich zo betrokken voelen bij onderwerpen die leven in de stad.

De formele procedure is als volgt. Het burgerinitiatief zal worden getoetst aan de in de brief genoemde verordening. Als alles klopt, zal het burgerinitiatief op enig moment in de raad behandeld worden.

Daarnaast heb ik een ander stuk aangeboden gekregen, met de titel: "Utrecht wil niet elke zondag open". Daar zijn geen handtekeningen bij gevoegd, maar het is wel officieel aangeboden als een kleine petitie. Dit onderwerp loopt via internet.

De indieners van het burgerinitiatief hebben gezorgd voor een kleine traktatie. Beneden zijn er ijsjes uitgedeeld –die zullen inmiddels wel op zijn– en aanstonds zullen er tompoezen worden rondgedeeld. De aanbieders hebben heel beleefd gevraagd of dit wel mocht, want raadsleden mogen zich immers door niets of niemand laten beïnvloeden. Een kleine traktatie echter wordt altijd zeer op prijs gesteld. Namens de raad dank daarvoor.

Vaststellen van de agenda

De **VOORZITTER**: Dames en heren! De heer Schipper van de SP-fractie heeft aangekondigd dat hij een actuele motie zal indienen, mede namens de fracties van PvdA en GroenLinks, met de titel: "*Renovatie moet een verbetering zijn en geen bron van ellende*". Deze motie zal als laatste agendapunt aan de orde komen.

Op de agenda staat het voorstel tot vaststelling van de Verordening U-pas 2012 (Jaargang 2012, nr. 58). Dit voorstel wordt door het college teruggetrokken. U hebt daar een brief over ontvangen, waarin het college vraagt het voorstel van de agenda af te halen. Ik neem aan dat de raad daarmee instemt.

De heer **SMID** (CDA): Voorzitter! Wij kunnen het op zich eens zijn met het verschuiven van de behandeling van dit voorstel naar de raadsvergadering in september, maar wij willen wel kwijt dat wij de gang van zaken erg ongelukkig vinden. In de commissievergadering van april en in de raadsvergadering van 19 april is een en andermaal gezegd dat bepaalde zaken niet mogelijk zouden zijn omdat het ministerie er niet mee zou instemmen. Inmiddels hebben wij in de commissievergadering van 28 juni gehoord –de VVD-fractie had een en ander uitgezocht– dat het toch iets anders ligt. Zowel een regeling voor kinderen als een regeling voor ouderen zou mogelijk zijn. Het is hoogst ongelukkig dat wij op deze manier niet goed ons oordeel kunnen vellen. Wij moeten erop kunnen vertrouwen dat de informatie die wij van het college en ambtelijke zijde ontvangen juridisch klopt.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Ik vind het door de heer Smid gebruikte woord "ongelukkig" nog zwak uitgedrukt. De raad is gewoon meermalen verkeerd geïnformeerd. Wij hebben herhaaldelijk gevraagd of het echt zo was, omdat wij het niet geloofden, maar de wethouder heeft ons verzekerd dat het echt zo was. Nu blijkt in een commissievergadering dat het toch niet zo is. Wij zijn daar ronduit boos over.

Op de site staat dat de huidige U-pas geldig is tot 1 juli. Ik weet niet of de bezitters van de U-pas met een inkomen boven 110% van het minimumloon bericht hebben gekregen dat hun pas vervalt op 1 juli. Graag hoor ik van de wethouder wat tot de nieuwe verordening wordt vastgesteld de feitelijke situatie is voor de groep met een inkomen boven 110% van het minimumloon.

Mevrouw **VINK** (D66): Voorzitter! Ik kan mij aansluiten bij de woorden van de CDA-fractie. Wij vinden de gang van zaken heel ongelukkig.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Wij kunnen akkoord gaan met de bespreking van dit voorstel na de zomervakantie. Wij zijn blij dat er op basis van de gisteren verschenen brief meer ruimte is gekomen voor ouderen. Wij hebben begrepen dat de CDA-fractie in de raadsvergadering van komende donderdag zal komen met een voorstel ter zake. Wij zien dat graag tegemoet.

De heer **DIJK** (VVD): Voorzitter! Het gaat hier in algemene zin om een technische vertaling van het beleid. Wij mogen er dan vanuit gaan dat een en ander juridisch goed getoetst wordt. Dat is in dit geval niet gebeurd. En ik ben bang dat de VVD-fractie de volgende keer weer goed moet toetsen of het klopt, want wij willen natuurlijk niet dat bepaalde door de raad genomen maatregelen onwettig zijn.

Mevrouw **BIKKER** (ChristenUnie): Voorzitter! De ChristenUnie-fractie kan zich aansluiten bij de CDA-fractie. De SP-fractie heeft zojuist haar boosheid verwoord, maar voor ons zou de emotie "teleurstelling" beter op haar plek zijn. Wij hebben echt fors de pee in.

De heer **SMID** (CDA): Voorzitter! Mevrouw Dibi kondigde al aan dat ik donderdag tijdens het debat over de voorjaarsnota inhoudelijk op het onderwerp zal terugkomen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Wij gaan nu niet inhoudelijk in op het voorstel, maar de vraag van mevrouw Van Gemert over de consequentie van uitstel van behandeling van het voorstel voor bepaalde doelgroepen lijkt mij wel legitiem. Wellicht kan de wethouder daar kort op ingaan.

Mevrouw **DEN BESTEN** (wethouder): Voorzitter! Ook ik vind de gang van zaken buitengewoon ongelukkig. Ik kan mij goed voorstellen dat woorden als "boos" en "teleurgesteld" worden gebruikt. Inmiddels zijn wij met het ministerie tot overeenstemming gekomen over de wijze waarop wij een en ander wettelijk kunnen uitvoeren. Door het schrappen van een bepaald artikel –de raad heeft daar gisteren een brief van mij over ontvangen– wordt het nu dus wel mogelijk om iets te gaan doen voor ouderen, wat daarvoor niet mogelijk was. Het een is wel het gevolg van het ander, maar ook ik vind de discussie zoals die in april is verlopen niet chic en ook geen recht doen aan de vragen en de doelstellingen die de raad daarbij had. Daarom ook hebben wij het punt van de agenda gehaald, zodat de raadsleden op basis van hun politieke afwegingen andere keuzes kunnen maken. Wat dat betreft geven wij de raad ruim de mogelijkheid om daarop terug te komen. Dat kan in september, maar ook al komende donderdag bij de behandeling van de voorjaarsnota gebeuren.

Per 1 juli aanstaande zijn de U-pas-wissel en de overgangstermijn afgelopen. De U-pas-wissel heeft plaatsgevonden. Gevraagd is wat er gebeurt als wij nu geen verordening vaststellen. De oudere verordening blijft dan geldig. De wet zegt dat er voor inkomens boven 110% van het minimumloon geen armoedebeleid gevoerd kan worden. Wij voeren dus tussen nu en het volgende politieke besluit keurig de wet uit; niets meer en niets minder. Daarmee komen wij niet in moeilijkheden door het verlopen van termijnen en komen wij anderszins niet in illegale situaties terecht. Wij kunnen dus het voorstel van de agenda halen zonder dat wij iets doen wat verkeerd uitpakt voor de mensen in de stad. In september kan de raad vervolgens een besluit nemen over de doelgroepen waarvoor wij misschien iets extra's willen doen.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Dit betekent dus dat vanaf 1 juli a.s. kinderen waarvan de ouders een inkomen hebben boven 110% van het minimumloon geen recht meer hebben op de U-pas. Is dat juist?

Mevrouw **DEN BESTEN** (wethouder): Nee, wij willen handhaven wat wij nu hebben. Dat houdt in dit geval in dat de ouders die tot 125% van het minimumloon verdienen, recht hebben op een korting op basis van de U-pas. Tenzij de raad daar in september iets heel anders mee wil, houden wij dit tot die tijd even vast.

De **VOORZITTER**: Het voorstel wordt van de agenda afgevoerd en zal worden behandeld in de raadsvergadering van september.

Dames en heren! Ik stel voor het voorstel inzake het Ambitiedocument "Utrecht aantrekkelijk en bereikbaar" (Jaargang 2012, nr., 60) en het voorstel inzake de Studie Benuttingsvariant Utrecht–West 2030 (Jaargang 2012, nr. 61) gelijktijdig te behandelen.

De heer **BUUNK** (VVD): Voorzitter! Ik heb daarover een punt van orde. Wij hebben een gewijzigd voorstel inzake de benuttingvariant Utrecht–West ontvangen. Het tweede beslispoint luidt nu dat de uitwerking van de voorkeursvariant in het vierde kwartaal van 2013 ter besluitvorming aan de raad zal worden voorgelegd. In de commissievergadering hebben wij uitgebreid beraadslaagd over de vorm van de doseerinstallatie die de voorkeursvariant van het college is.

Het is onze fractie niet duidelijk wat de toegevoegde waarde is van het voorstel dat vanavond voorligt. Wij besluiten in feite dat wij later nog een besluit nemen. Is het dan niet wijs om deze studie nu niet ter vaststelling voor te leggen, maar het college te laten uitwerken wat het wil uitwerken –volgens mij staat het het college vrij om dat te doen– en met een uitgewerkte voorkeursvariant naar de raad te laten komen? Wij weten dan precies wat wij wel of niet beslissen.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij willen de VVD-fractie op dit punt niet volgen. Met het aannemen van het voorstel geeft de raad duidelijk aan wat de voorkeursvariant is. Volgens mij doen wij hetzelfde bij andere zaken, waar wij eveneens bepaalde functionele eisen aan stellen. Hoe het er dan in de definitieve vorm zal uitzien, komt dan later terug. Wat ons betreft behandelen wij dus het voorstel gewoon vandaag.

De heer **FOKKE** (D66): Wij kunnen ons daar kortheidshalve bij aansluiten.

De heer **HOEK** (CDA): Voorzitter! Van een ambitie naar een studie naar het vierde kwartaal. Ik was toch al tegen, dus ik zie graag dat het voorstel inzake de benuttingsvariant Utrecht–West vandaag wordt meegenomen.

De **VOORZITTER**: Ik bespeur dat een meerderheid in de raad het voorstel inzake de benuttings-variant Utrecht–West vandaag wil behandelen. Wij zullen het voorstel dus vanavond aan de orde stellen. De heer Buunk kan zijn ei royaal kwijt bij de behandeling van het voorstel.

De agenda wordt z.h.o. vastgesteld, met inachtneming van de daarin aangebrachte wijzigingen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Wethouder Lintmeijer heeft een mededeling te doen. Hij wil die graag aan u kwijt.

De heer **LINTMEIJER** (wethouder): Voorzitter! Deze mededeling heeft niet direct te maken met het voorstel inzake de benuttingsvariant Utrecht–West, maar heeft wel een raakvlak met dit voorstel. Het is daarom goed om over de desbetreffende informatie te beschikken als het voorstel in behandeling komt. Bovendien wordt ermee voorkomen dat de raad de informatie uit de krant moet halen.

In de commissie zijn wij uitgebreid bevraagd over de bediening van Leidsche Rijn Centrum door de trein. In de afgelopen wegen en dagen hebben wij daarover buitengewoon intensief overleg gevoerd met NS en ProRail. Wij hebben daar ook de minister van verwittigd. Eerst gisteravond laat zijn wij tot overeenstemming gekomen, die ertoe leidt dat het gezamenlijk voorstel van NS en ProRail is om in de zomerdienstregeling van 2013 het station Leidsche Rijn Centrum te openen. Vanaf dat moment rijdt er vier keer per uur een trein vanaf het station Terwijde en vanaf het station Vleuten. Vooralsnog zal er sprake zijn van een bediening met twee keer per uur vanaf het station Leidsche Rijn Centrum. In de commissie kunnen wij alle technische ins en outs daarvan toelichten, maar het lijkt mij goed dat de raad weet dat wij vanaf de zomerdienstregeling 2013 vier keer per uur kunnen instappen in beide richtingen op de stations Vleuten en Terwijde en twee keer per uur op het dan geopende station Leidsche Rijn Centrum.

De **VOORZITTER**: "Mooi", hoor ik een enkeling zeggen.

Notulen van de openbare vergadering van 7 juni 2012

Worden z.h.o. conform vastgesteld.

Bekrachtiging geheimhouding:

Op verzoek van de **VOORZITTER** wordt, op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet de geheimhouding bekrachtigd van de geheime bijlagen "Beantwoording technische vragen PvdA-fractie Berap Stationsgebied" en "Beantwoording vraag SLU inzake Leidsche Rijn", die op 22 juni respectievelijk 25 juni jl. in het vak voor geheime stukken ter inzage zijn gelegd.

Lijst van ingekomen stukken:

1. Een de 13^e juni 2012 ingekomen brief van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid te Den Haag inzake informatiebeveiliging en bescherming persoonsgegevens bij gebruik Suwinet.

Besloten wordt deze brief voor kennisgeving aan te nemen.

2. Een de 15^e juni 2012 ingekomen brief van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State te 's-Gravenhage, waarbij de beroepen, ingesteld tegen het raadsbesluit tot vaststelling van het bestemmingsplan De Berenkuil, ongegrond worden verklaard.

Besloten wordt deze brief te stellen in handen van burgemeester en wethouders, ter afdoening.

3. Een de 4^e juni 2012 ingekomen brief van Cumulus Welzijn, alhier, inzake social return in de conceptsubsidie-uitvraag.

Besloten wordt deze brief te stellen in handen van burgemeester en wethouders, ter afdoening.

1. Voorstel inzake de herprogrammering Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV)2 2012 (Jaargang 2012, nr. 49).

De heer **İŞİK** (PvdA): Voorzitter! Wij wilden aanvankelijk dat dit agendapunt als besprekstuk op de agenda zou komen. Ondertussen is het college zijn toezegging nagekomen om de raad een brief te sturen met nadere informatie. Wij danken het college daarvoor. Wat ons betreft kan dit voorstel nu als A-stuk worden afgehandeld.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat geen van de andere fracties het woord wil voeren over dit voorstel, maar dat enkele fracties nog wel een stemverklaring willen afleggen.

De heer **BUUNK** (VVD): Voorzitter! Ik merk op dat het raadsvoorstel erg onduidelijk was. Het is heel plezierig dat de aanvullende brief gekomen is. Ik sluit mij aan bij de woorden van dank die de heer İşik zojuist uitsprak. Na het zien van de brief en de tabel heb ik hier en daar nog wel vraagpuntjes, maar ik denk dat alles wel klopt, dus wij kunnen instemmen met de verschuiving van bestedingen. Wel verzoek ik bij volgende gelegenheden de raad heldere en duidelijke raadsvoorstellen te doen toekomen.

De heer **İŞİK** (PvdA): Voorzitter! Ook wij zullen instemmen met het voorstel. Wij vinden het een goede zaak dat er in de wijken wordt geïnvesteerd ten behoeve van de bewoners.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! De D66-fractie sluit zich aan bij de stemverklaring van de VVD-fractie.

Mevrouw **BIKKER** (ChristenUnie): Voorzitter! Dat doet de ChristenUnie-fractie ook.

De heer **HOEK** (CDA): Voorzitter! Over de herprogrammering kan de raad pas een oordeel uitspreken als duidelijk is waarover hergeprogrammeerd wordt. Natuurlijk weten wij dat dit een zaak is van het college, maar desondanks dank voor de bijlage. Wij kunnen met het voorstel instemmen, maar ik sluit mij aan bij de opmerking van de VVD-fractie dat er voortaan een betere informering moet plaatsvinden.

Hierna wordt z.h.o. overeenkomstig het voorstel besloten.

2. Voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Papendorp (Jaargang 2012, nr. 33).

De heer **BEERLAGE** (PvdA): Voorzitter! Papendorp is en blijft een van de prioritaire kantorenlocaties van Utrecht. Om het een duurzaam aantrekkelijke locatie te laten zijn, moet er dan wel iets veranderen. Daarvoor zijn wat de PvdA-fractie betreft drie onderwerpen van belang: het flexibel gebruik van de bestaande kantoren, terughoudendheid bij het toestaan van nieuwe kantoren en een betere verbinding met de rest van de stad.

Allereerst een opmerking over het flexibel gebruik van de bestaande kantoren. De PvdA-fractie zal alles op alles blijven zetten om de groei van de economie te stimuleren en die draaiende te houden. De kantorenmarkt is structureel veranderd en er zijn minder grote kantoorgebouwen nodig. Werknemers gaan steeds meer flexibel werken en er is een toenemende groep van zzp'ers. Daarvoor moet Papendorp beter geschikt worden gemaakt, met flexibele bestemmingen. Met mogelijkheden voor kleinere kantooruimten en transformaties naar horeca, hotels en nog enkele zaken geeft het bestemmingsplan die mogelijkheden, maar dan met mate.

Na bespreking van het plan heeft de wethouder de mogelijkheden onderzocht om meer flexibiliteit in het plan op te nemen. Een aantal voorzieningen is toegevoegd. Daarmee wordt de bestemming verruimd. Dit levert echter wel een juridisch risico op. De verruiming via een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid –het oude raadsvoorstel– is juridisch sterker, omdat daarmee de mogelijkheid wordt geboden om diverse aspecten nog te onderzoeken alvorens te beslissen of afwijkingen mogelijk zijn. Dat geldt nog meer voor een wijzigingsbevoegdheid. De voorkeur van de PvdA-fractie gaat dan ook uit naar het oude raadsvoorstel. Een wethouder moet de wet houden en zich niet op glibberige paden begeven. Als het plan zal worden vernietigd door de Raad van State, zijn wij nog verder van huis.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik hoor de heer Beerlage zeggen dat hij voorstander is van het oude voorstel. Ik deel dat niet, maar daar zal ik straks op terugkomen. Het oude voorstel bevatte heel rigide bepalingen. In dat voorstel is men voor een afwijkingsbevoegdheid afhankelijk van de medewerking van het college. Volgens mij maakt het nieuwe bestemmingsplan het juist mogelijk dat bestemmingen en voorzieningen gewoon volgens het bestemmingplan kunnen worden gerealiseerd, zonder dat er interventie mogelijk is. Dat is toch pure winst? Dat is namelijk de flexibiliteit waar de heer Beerlage om vraagt.

De heer **BEERLAGE** (PvdA): Voorzitter! Dat is precies wat ik probeer duidelijk te maken. Aan de ene kant zijn wij blij met meer flexibiliteit in het bestemmingsplan. Aan de andere kant echter, als wij die flexibiliteit opnemen zonder eerst gedegen onderzoek naar alle maximale mogelijkheden te hebben gedaan, geven wij mensen die mogelijk bezwaren hebben tegen het plan een mogelijkheid om het plan aan te vechten. Het college heeft heel netjes in zijn brief gezegd dat er een juridisch risico is als wij op deze manier de flexibiliteit toepassen. Dat is ook al in verschillende commissievergaderingen duidelijk gemaakt. Het is dus de vraag waar wij voor kiezen. Kiezen wij voor het op dit moment snel opnemen van flexibiliteit? Of kiezen wij voor het wel bieden van bepaalde mogelijkheid aan bedrijven –zo interpreteer ik de woorden van het college– maar doen wij dat niet direct op basis van het bestemmingsplan? Dat moeten wij eerst wat beter onderzoeken. Dat zijn grofweg de twee keuzes die voorliggen. Het oude voorstel was misschien wat strakker, maar wel juridisch zekerder. Het nieuwe voorstel is flexibeler, maar met meer juridische risico's. Dat is de keuze die hier voorligt. De PvdA-fractie kiest in dit geval voor het plan met de meeste juridische zekerheid. Dat vinden wij het netste en het beste.

Wij vinden het echter ook belangrijk dat het plan wordt vastgesteld. Als er dus geen meerderheid is voor het oude voorstel –dat heb ik in de commissie bespeurd, want het is de vorige keer niet voor niets van de raadsagenda gehaald– kiezen wij voor de second best-optie. Het lijkt mij echter wel belangrijk dat wij de juridische risico's hier in de raad bespreken.

Dat er een reële kans is op juridische risico's, blijkt wel uit de inspraakreacties die op het plan zijn gekomen. Graag ontvangen wij op dit punt een reactie van het college en de andere fracties.

Het tweede belangrijke punt betreft het terughoudend zijn met het toestaan van nieuwe kantoren. De kantorenmarkt ligt op zijn gat, er is veel leestand en bedrijfskavels worden niet verkocht. Dat is niets nieuws, helaas. Dit bestemmingsplan maakt nieuwe locaties mogelijk. De PvdA-fractie wil niet dat er nieuwe kantoren gebouwd worden en dat daarmee bestaande kantoren in Papendorp leeg blijven staan. Wij willen dat het college op dit punt zijn verantwoordelijkheid neemt. Wij vragen het college geen nieuwe locaties uit te geven, specifiek de zogenaamde 30-70-locaties, zolang er nog kantoren leegstaan in Papendorp. De wethouder heeft dit in de commissie al toegezegd, maar graag hoor ik nog een bevestiging hiervan. Eventueel kunnen wij er in tweede termijn nog op terugkomen.

Het derde belangrijke punt is de betere verbinding met de rest van de stad. Voor de ontsluiting van Papendorp zijn de Prins Clausbrug en het Taats viaduct gebouwd – geen geringe bouwwerken. De verbinding met de bus zal, als het goed is, verbeteren en met een mooie HOV-route kunnen wij dan ook van Leidsche Rijn naar de stad en omgekeerd. Er is echter nog geen duidelijke auto-ontsluiting van Leidsche Rijn door Papendorp naar de stad en omgekeerd weer terug naar De Meern en Leidsche Rijn. Ook de wijkraad Leidsche Rijn vraagt hiervoor terecht aandacht. Volgens het bestemmingsplan is dit mogelijk. Wij hebben dit verschillende keren in de commissie besproken, maar het antwoord van het college was wat ons betreft wat onduidelijk. Vandaar dat wij een motie hebben opgesteld waarin wordt gevraagd om een betere verbinding door Papendorp. Wij vragen het college de verbinding door Papendorp van de Orteliuslaan via het Taatsenplein naar de Prins Clausbrug voor het eind van 2013 aan te leggen, of zoveel eerder als redelijkerwijs mogelijk is. Ik dien de motie al in eerste termijn in, omdat er over deze zaak al zo duidelijk en vaak is besproken in de commissie. Ik dien de motie mede in namens de fracties van VVD, D66, CDA, Stadspartij Leefbaar Utrecht, Groep Kuiper en ChristenUnie. De motie luidt als volgt.

"Motie 58

Betere verbinding door Papendorp

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op dinsdag 3 juli 2012 ter behandeling van het bestemmingsplan Papendorp,
Constaterende dat:

- Het bestemmingsplan Papendorp een autoverbinding van de Orteliuslaan, via het Taatsenplein naar de Prins Clausbrug toestaat.
- Aanleg van deze rechtstreekse verbinding van Leidsche Rijn naar Kanaleneiland nog niet is voorzien.

Overwegende dat:

- Om Papendorp een duurzaam aantrekkelijke bedrijvenlocatie te laten zijn een betere verbinding met de rest van de stad gewenst is.
- Met een betere route door Papendorp van het Taatsviaduct naar de Prins Clausbrug, tevens een vlotte en comfortabele 3de toegangsroute ontstaat van en naar Leidsche Rijn en De Meern naar de bestaande stad.

Vraagt het college:

- De verbinding door Papendorp –van de Orteliuslaan, via het Taatsenplein naar de Prins Clausbrug– voor het einde van 2013 aan te leggen, of zoveel eerder als redelijkerwijs mogelijk is.

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Bikker, de heren Gilissen, Kleuver, Kuijper, Oldenburg, Van Waveren en mijzelf.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Een mooie motie. Ook wij zien op zich het nut van een dergelijke verbinding wel in. Alleen hebben wegen niet de neiging om gratis ergens te verschijnen. Ik vraag mij dus af hoe het in de motie gevraagde gedekt wordt.

De heer **BEERLAGE** (PvdA): Dat is een terechte vraag. Het past natuurlijk bij de betere benutting en de flexibele inzet van Utrecht–West, waarover wij later vanavond nog zullen spreken. Verder zijn er andere budgetten –ook voor Leidsche Rijn– voor bereikbaarheid en verkeer. Het gaat eigenlijk maar om een heel klein stukje weg. Grofweg gaat het om 100 meter, met een besparing tot 800 meter tot een kilometer minder omrijden en minder zoeken. Ik verwacht dus dat dit binnen het bestaande budget wel ergens in te passen is. Op dit punt wachten wij graag de reactie van het college af. Ik hoop dat het benodigde geld te vinden is, maar daar ga ik eerlijk gezegd vanuit.

Een laatste punt is het rekening houden met de toekomstige tram door Papendorp. Wij begrijpen dat de HOV–baan naar Leidsche Rijn gemakkelijk om te bouwen is tot tramverbinding. De andere verbinding, door Papendorp richting Nieuwegein, is een wat moeilijker. Ik vraag de aandacht van het college voor het niet bouwen op het tracé, zodat ook de tram naar het zuiden kan afbuigen richting Nieuwegein.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Mede op verzoek van de VVD–fractie is de behandeling van het bestemmingsplan Papendorp in de raadsvergadering van 10 mei jl. aangehouden. De reden hiervoor was dat met de VVD–fractie de meerderheid van de raad van mening was het toen liggende bestemmingsplan onvoldoende ruimte bood om leegstand te bestrijden en mogelijkheden voor een voorspoedige ontwikkeling van Papendorp mogelijk te maken.

Na de commissievergadering is de wethouder aan de slag gegaan, wat geleid heeft tot het nu voorliggende plan. De VVD–fractie dankt de wethouder voor de inspanning die hij geleverd heeft om tot aanpassing van het vaststellingsrapport te komen. Wat de VVD–fractie betreft, is dat een grote stap in de goede richting.

Naar aanleiding van het voorstel resten ons nog wel twee vragen.

De VVD–fractie vraagt zich af of er al een reactie is gekomen van de reclamanten die in eerste instantie een zienswijze hebben ingediend. Zijn zij tegelijkertijd met de raad op de hoogte gebracht van de aanpassingen in het vaststellingsrapport en, zo ja, hoe hebben zij gereageerd op de aanpassingen? Kan de wethouder hier iets over zeggen?

Met de aangepaste zienswijze maken wij meer bestemmingen mogelijk dan in het oude plan was voorzien. De VVD–fractie vindt dit een gewenste en noodzakelijke ontwikkeling. Toch kan de situatie zich voordoen dat bedrijven en ontwikkelaars zich melden bij de gemeente met initiatieven die zich buiten de reikwijdte van het plan begeven en waar mogelijk een binnenplanse afwijking of een andere afwijking–bevoegdheid van het college uitkomst kan bieden. Wil de wethouder toezeggen bij nieuwe initiatieven een open en meewerkende houding te hanteren en de raad te informeren over initiatieven waarbij niet kan worden tegemoetgekomen aan de wens van de initiatiefnemer, waarbij dan ook de reden van afwijzen wordt gemeld? Ik heb op dit punt een motie achter de hand, die ik zo nodig in tweede termijn zal indienen.

Bij de bespreking van de nieuwe ruimtelijke strategie hebben wij gesproken over de kantorenleegstand in onze stad. Ook Papendorp heeft te maken met leegstand. Wij zijn blij met de toezegging van de wethouder economische zaken om na de zomer te komen met een reactie op het convenant dat is gesloten tussen het Rijk en enkele marktpartijen om de kantorenleegstand te bestrijden. Daar staan volgens mij een aantal nuttige aanknopingspunten in, maar er valt nog wel het een en ander over te zeggen.

De heer Beerlage heeft al gesproken over het juridische risico van de wijziging in het voorstel. Utrecht verkeert in crisis. Als er echter één plek is waar een en ander wel mogelijk is en waar wij het risico zouden moeten nemen, is het Papendorp, een goede toplocatie met een goede infrastructuur, die heel veel mogelijkheden biedt voor flexibele bestemmingen en ook verschillende nieuwe kantoorinitiatieven. Wat ons betreft zit het dus wel snor en durven wij deze stap, zonder er al te veel woorden aan vuil te maken, gewoon te zetten.

De motie over de ontsluiting is mede namens de VVD-fractie ingediend. Wij steunen die motie van harte.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Vanochtend kopte het AD/UN: "Noodberaad over leegstand". Eigenaren, huurders en gemeenten zoeken naar een oplossing voor de kantorenleegstand die jaarlijks de regio € 1,3 miljard kost. Papendorp wordt met name genoemd.

Aldus had ik mijn bijdrage twee weken geleden met een stukje actualiteit willen beginnen. Nu, twee weken later, is die actualiteit niet verdwenen. Sterker nog, afgelopen woensdag sloten VNG, het ministerie, vastgoedbezitters en ontwikkelaars een convenant om de leegstand op de kantorenmarkt aan te pakken. Het college lijkt die boodschap gelukkig ook te begrijpen en heeft in de conceptkantorenvisie een drietal prioritaire locaties aangewezen waarbuiten geen nieuwe kantoorontwikkeling zou mogen plaatsvinden, te weten het Stationsgebied, Leidsche Rijn Centrum en De Taats-zuid op Papendorp. Tot zover hoort men ons niet. Mijn fractie kan echter niet begrijpen dat het college de raad nu een bestemmingsplan voorlegt dat bovenop die drie locaties nog meer vierkante meters bestemt voor andere kantoor nieuwbouw, namelijk in De Taats-noord. Dat is niet het signaal dat wij willen afgeven, niet aan de eigenaren, niet aan de ontwikkelaars en ook niet aan buurgemeenten die wel eens op ideeën gebracht zouden kunnen worden. Op deze locatie had de rem erop gemoeten. De wethouder wekt in de bestuursrapportage en in zijn eerdere beantwoording de suggestie dat hij de ruimte die het bestemmingsplan biedt, waarschijnlijk voorlopig niet zal gebruiken. Maar dan had hij die ruimte er niet in moeten zetten.

De CDA-fractie vindt dat de raad grip moet houden op de kantorenmarkt. Daarom is de conceptkantorenvisie een verstandig instrument. Het overlaten aan het college om de marktruimte te bepalen door middel van het uitgiftebeleid vinden wij minder geschikt. Vanuit een goede ruimtelijke ordening en vanuit de behoefte moet een helder signaal worden afgegeven aan de partijen op de kantorenmarkt. Desalniettemin plaatst het college ons voor een dilemma, omdat dit plan een aantal andere ontwikkelingen mogelijk maakt die wij wel graag willen steunen, bijvoorbeeld hotelvestiging en functieverbreiding in de reeds bestemde gebieden. Daarom vraag ik de wethouder, in navolging van wat de heer Beerlage al zei, nog eens expliciet te benoemen hoe hij met de uitgifte van deze gronden voor kantoor gebouwen wil omgaan. Is hij bereid geen grond uit te geven zolang er nog sprake is van meer dan frictieleegstand op Papendorp-zuid? De CDA-fractie hecht aan een helder signaal hierover en zal van dat signaal haar definitieve keuze van laten afhangen.

De motie van de PvdA-fractie heb ik met plezier ondertekend. Het is een welkome verrassing voor de nog te voeren debatten dat de autobereikbaarheid van die kant gesteund wordt.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! De heer Van Waveren spreekt over frictieleegstand. Aan welk percentage denkt hij dan?

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): 5%.

De heer **GILISSEN** (VVD): Vindt de heer Van Waveren dat er sprake is van goed marktmeesterschap, als de overheid zichzelf vastlegt op een bepaald percentage leegstand als het gaat om de uitgifte van grond? Daarmee wordt de zaak behoorlijk op slot gegooid. Ik weet niet of de CDA-fractie dat ook wil.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Gelet op de conceptkantorenstrategie, gooien wij de markt natuurlijk helemaal op slot. Wij zeggen tegen het college: neem de ruimte, maar ga bij de uitgifte uit van die 5% en daarna mag u verder kijken. Maar dat is wel echt de grens.

De heer **BEERLAGE** (PvdA): Voorzitter! Hoe staat de CDA-fractie tegenover de mogelijke juridische risico's van deze planaanpassing?

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Die risico's zie ik. Eigenlijk moeten wij dit bestemmingsplan zien als een mandje waar van alles en nog wat ingegooid is – dingen die wij wel aantrekkelijk vinden, dingen die wij minder aantrekkelijk vinden en dingen die misschien risicovol zijn. De vraag is wat wij daarmee doen. Wij zijn bereid de juridische risico's te accepteren, omdat wij de ontwikkelingen die wij graag zouden willen zien, mogelijk willen maken. Het hangt er wel vanaf hoe je met een aantal andere zaken omgaat.

De heer **KLEUVER** (D66): Voorzitter! De wethouder heeft een heel duidelijk signaal gekregen dat men het niet eens is met het plan, dus de wethouder heeft geprobeerd het plan aan te passen. Als dat in een erg laat stadium gebeurt, krijgen wij te maken met juridische risico's. De D66-fractie wil de wethouder een compliment maken, want hij heeft ongelofelijk goed geluisterd naar wat de raad eigenlijk wilde. Dat dit juridische risico's oplevert, daar is volgens mij niemand blij mee, maar dat is wel de consequentie van de handelwijze die gevolgd is. De oplossing hiervoor is dat de volgende keer goed wordt geluisterd naar wat de markt wil, te weten flexibeler bestemmingsplannen. Op die manier voorkomen wij dit gedoe.

Voor ons blijft overeind dat wij van mening zijn dat de wethouder naar vermogen heeft geprobeerd het plan aan te passen. Dat is hartstikke mooi. Wij zullen dan ook voorstemmen. De motie van de PvdA-fractie steunen wij eveneens. Wij zijn wel benieuwd –wat dat betreft was de interruptie van de SP-fractie terecht– hoe het zit met de dekking. De in de motie geuite wens delen wij volkomen.

De heer **ROTTIER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij waren over het aanvankelijke voorstel uitermate kritisch. Wij hebben zelfs een mislukte poging gedaan om een amendement voor te bereiden, om meer flexibiliteit in het bestemmingsplan te brengen. Dat blijkt echter moeilijk voor een simpel raadslid. Gelukkig heeft de wethouder het signaal opgepakt en hebben wij met andere partijen het initiatief genomen om tot uitstel van de behandeling van het voorstel te komen. Dat heeft in ieder geval geleid tot een veel flexibeler bestemmingsplan. Wij zijn daar blij mee. Wij geven een compliment aan de wethouder en de ambtelijke ondersteuning, die wij, zo blijkt maar weer, toch echt nodig hebben. De flexibiliteit van de wethouder heeft een flexibeler bestemmingsplan opgeleverd. Wij zijn daar blij mee.

De risico's waar de heer Beerlage zojuist over sprak, gaan wij graag aan, want wij denken dat wij hiermee een duidelijk signaal geven en een duidelijke stap voorwaarts zetten in een ontwikkelstrategie voor Papendorp, waarbij echt geluisterd wordt naar de ondernemers.

Wij geven steun aan het bestemmingsplan en de wijziging die daarin aangebracht is.

Ook wij onderschrijven de goede verbinding waar in de motie van de PvdA om gevraagd wordt. Ik heb persoonlijk de ergernis ondervonden van het steeds moeten zoeken naar de kortste verbinding. Het hoeft niet zo moeilijk te zijn om die verbinding aan te leggen, maar onze fractie heeft enige moeite met het feit dat daar de termijn van 20123 aan gekoppeld wordt en dat er op dit moment geen dekking is. Wij willen de motie uitleggen –wij wachten even af wat de wethouder daarop zegt– als een nadrukkelijke opdracht aan het college om een zoektocht te starten naar het realiseren van de weg en het leveren van een dekking daarvoor. Met die interpretatie onderschrijven wij de motie graag.

De heer **BEERLAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik dank de heer Rottier voor zijn interpretatie van de motie. In feite gaat het slechts om honderd meter weg, dus vindt hij het dan niet een beetje overdreven om een zoektocht te starten naar de mogelijkheden om de weg te realiseren? Hij kan toch gewoon zeggen: Kom op, die honderd meter leggen wij aan!

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik ga graag de uitdaging aan om aanstaande donderdag een passende dekking te vinden voor het gevraagde in de motie. Ik denk dat het wel goed komt.

De heer **ROTTIER** (GroenLinks): Er wordt nu gesproken over een wens die in de stad leeft. Binnenkort gaan wij de voorjaarsnota behandelen, en wij stikken van de wensen. Wij kunnen wel iedere keer een blanco cheque geven, maar laten wij het college de opdracht geven om daar zelf iets over te zeggen en ons op koers te helpen. Als er een goed antwoord van het college komt, dan zijn wij daar zeer verheugd over, maar wij vinden het een beetje prematuur om het gevraagde in de motie vast te pinnen op 2013, terwijl wij er op dit moment nog geen dekking voor hebben.

De heer **ISABELLA** (wethouder): Voorzitter! Ik dank de raad voor de steun die ik ervaar voor het bestemmingsplan Papendorp. Inderdaad heb ik na de bespreking in de commissie gepoogd om conform de wens van de raad te zoeken naar de vereiste en gewenste flexibiliteit. Het knelpunt daarbij is helder. Wij spreken daar vaak over met elkaar en daar zullen wij in de toekomst ongetwijfeld nog vaker over te spreken komen. De vraag is hoe flexibel wij een bestemmingsplan kunnen vormgeven. Wat bieden wij aan mogelijkheden voor de markt die zich op dat moment ontwikkelt en met vragen komt? En hoe verzekeren wij de rechtszekerheid? Enkele raadsleden hebben daar terecht op gewezen. Dat is altijd een lastig evenwicht, maar wat mij betreft is het altijd de insteek van dit college om te bezien hoe wij op de vraag vanuit de markt verder kunnen. Wij hebben echter met leegstand te maken, dus wij kunnen niet ongelimiteerd inspelen op de vraag vanuit de markt. Een aantal sprekers heeft daar terecht aandacht voor gevraagd. Als zich iemand aandient, dan is onze insteek in eerste instantie altijd –dat is ook staand beleid en dat doen wij ook echt– zeker ook in Papendorp, om eerst te kijken naar wat wij kunnen met de leegstaande gebouwen. Volgens mij krijgt de raad binnenkort weer iets te horen over de ontwikkelingen die wij nu hebben mogelijk gemaakt door flexibiliteit in te bouwen, bijvoorbeeld een hotelfunctie. Dan zal men zien dat het ons gelukkig lukt om in samenwerking met de markt te zoeken naar een invulling van leegstaande kantoorgebouwen. Die krijgen dan een andere functie, waarmee wij feitelijk de leegstand terugdringen, waar de raad heel nadrukkelijk om vraagt.

Heel nadrukkelijk zeg ik namens het college toe dat wij in voorkomende gevallen heel goed zullen bekijken of wij iets kunnen doen met de bestaande leegstaande gebouwen. Ik herhaal echter nog eens dat wij niet de eigenaar van dergelijke panden zijn, dus er zal ook vaak sprake zijn van een wisselwerking tussen de vrager en de aanbieder. Maar vanuit het college is er zeker de bereidheid – dat is in feite ook onze manier van werken – om eerst te zoeken naar de mogelijkheden die de bestaande gebouwen bieden.

De heer **BEERLAGE** (PvdA): Voorzitter! De wethouder geeft aan dat wij geen eigenaar van de panden zijn. Wij zijn echter wel eigenaar van de meeste grond die uitgegeven kan worden. Voordat grond wordt uitgegeven, kan het college natuurlijk nagaan of alles in het werk is gesteld om te bekijken of panden die niet van ons zijn, toch mogelijkheden bieden. Het college kan de potentiële koper van onze grond vragen of hij wel alles op alles heeft gezet om iets te doen met de bestaande kantoorgebouwen. Is dat de intentie van de wethouder?

De heer **ISABELLA** (wethouder): Vanzelfsprekend is dit de intentie van het college. Dat doen wij ook echt. Ik wil daar geen misverstand over laten bestaan. Steeds wordt door het projectbureau, de afdeling Economische Zaken en de betrokken partijen gekeken naar de mogelijkheden. Wij bekijken altijd wat er nog mogelijk is, of wij een partij nog kunnen verleiden, dan wel dat wij nog wat druk kunnen uitoefenen. Alle mogelijke instrumenten die wij hebben, zullen wij benutten, om ervoor te zorgen dat eerst gekeken wordt naar leegstaande kantoren in Papendorp en dat vervolgens pas wordt bezien of het inderdaad noodzakelijk is om nieuwe grond uit te geven.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik ben heel blij dat ik de wethouder hoor zeggen dat alle instrumenten zullen worden benut, want dat betekent dat ook de leegstandsverordening in beeld komt. Daar hebben wij al lang voor gepleit, dus ik incasseer dat graag.

De heer **ISABELLA** (wethouder): Ik ben bang dat de heer Van Waveren nu dingen hoort die ik niet heb gezegd. Laat ik er helder over zijn: dat heeft hij mij niet horen zeggen. Wij hebben inderdaad een leegstandsverordening. Als de heer Van Waveren ons vraagt nog eens te bezien welke mogelijkheden die biedt, dan wil ik daar zeker naar kijken. Maar wij verbieden het op dit moment nog niet op die manier, als hij dat bedoelt te vragen.

Nogmaals, wij proberen een en ander bij elkaar te brengen en ervoor te zorgen dat er niet meer leegstand ontstaat, maar dat die juist wordt teruggedrongen. Gelukkig verkeren wij nog steeds in de gelukkige omstandigheid dat de leegstandspercentages hier relatief laag zijn, maar wat mij betreft moet het percentage verder naar beneden. Geen enkel misverstand daarover.

Mijn college van verkeer zal iets zeggen over de ingediende motie.

In de commissie heb ik al uitvoerig aangegeven dat wij zullen bewaken dat het bijzondere karakter van het kantorenpark Papendorp in stand blijft, met alles wat erin zit. Met de aanpassing in het vaststellingsrapport zijn wij zo veel mogelijk aan de wensen van de raad tegemoet gekomen, met de houding die ik zojuist heb aangegeven. Wij zullen altijd blijven zoeken naar wat er wel en niet mogelijk is in Papendorp en of wij partijen tot bepaalde dingen kunnen verleiden. Dat zullen wij blijven doen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik ben blij met deze toezegging van de wethouder. Onze houding is net zo belangrijk als het ruimtelijk mogelijk maken van bepaalde zaken.

Ik heb gevraagd of het mogelijk is om de raad te berichten over de gevallen waarin het niet mogelijk is om leegstaande kantoorpanden te benutten? Ik heb een dergelijke vraag ook al eerder bij de behandeling van het bestemmingsplan Leidsche Rijn laten vallen. Kan de wethouder ons over dergelijke gevallen berichten, zodat het voor ons inzichtelijk wordt waar men in het geval van nieuwe initiatieven tegenaan loopt bij het verminderen van de kantoorleegstand? Kan de wethouder toezeggen dat wij daarover worden geïnformeerd?

De heer **ISABELLA** (wethouder): Men ziet mij een beetje aarzelen, want er gebeurt natuurlijk heel veel op de markt. Ik zoek even naar een gulden middenweg, waarbij de raad wel op de hoogte blijft van de ontwikkelingen. Om de raad iedere keer te moeten informeren over individuele aanvragen, lijkt mij bijna ondoenlijk. Mag ik er even over nadenken hoe ik de raad kan meenemen in wat er gebeurt, zodat de raad voldoende en op tijd weet wat er zich afspeelt, zonder dat dit iedere keer weer leidt tot een individuele melding aan de raad? Het laatste is volgens mij niet de bedoeling. Ik zal zoeken naar een goede manier om de raad mee te nemen in deze ontwikkeling en een gepast moment zoeken om de raad te informeren.

De **VOORZITTER**: Ik zie de heer Gilissen instemmend knikken.

De heer **LINTMEIJER** (wethouder): Voorzitter! In motie 58 wordt gevraagd om de verbinding over de Orteliusslaan via het Taatsenplein naar de Prins Clausbrug voor het einde van 2013 aan te leggen. Wij hebben in het kader van de bereikbaarheidsstudie Utrecht–West bekeken of een verbinding door Papendorp een aanmerkelijke bijdrage levert aan de betere benutting van de bestaande infrastructuur in de stad. De modellen laten zien dat die verbinding niet zo veel doet, moet ik in alle eerlijkheid zeggen. Voor de interne ontsluiting van Papendorp doet de verbinding wel het een en ander, maar voor de doorstroming de stad in doet ze niet zo heel veel. In die zin heeft de verbinding maar de helft van de functie die in de motie wordt neergelegd. Als wij de verbinding aanleggen, dan zullen wij desalniettemin het nodige aan luchtkwaliteitsonderzoek moeten doen, niet alleen op deze route, maar ook richting Kanaleneiland. Daar liggen ook een school en een winkelcentrum, wat gevoelige bestemmingen zijn. Er zal dus nog wel het nodige onderzoek gedaan moeten worden, waarin de aspecten gezondheid, mobiliteit en bereikbaarheid tegen elkaar afgewogen zullen moeten worden. Dat onderzoek kunnen wij een keer doen.

Het verbaast mij wel dat de motie een dwingend karakter heeft. In de motie wordt een jaartal genoemd, maar er wordt geen dekking aangegeven. De woorden "U vindt wel een potje" vormen geen dekking die het college als deugdelijk beschouwt. Op dit punt kan ik mij vinden in de woorden die door de heer Rottier zijn uitgesproken. De heer Rottier kan zich vinden in de motie, als die wordt opgevat als een verzoek om nog eens te onderzoeken wat de weg nu precies doet. Als de motie als zodanig kan worden opgevat, dan wil ik daar wel naar kijken. Maar het aannemen van een ongedekte motie waarin wordt verzocht om voor eind 2013 iets aan te leggen, terwijl wij zorgvuldig zullen moeten kijken naar de effecten van de weg op de luchtkwaliteit en de gezondheid aan de andere kant van de brug, vind ik op dit moment niet verstandig.

De heer **BEERLAGE** (PvdA): Voorzitter! De wethouder spreekt over de nodige onderzoeken die zullen moeten plaatsvinden voordat de weg kan worden aangelegd. Het bestemmingsplan maakt de weg al mogelijk, zoals in de commissie besproken is. De onderbouwing voor de aanleg van de weg –waaronder de luchtkwaliteitsonderzoeken– moet dus in het bestemmingsplan zitten. Is de wethouder het daarmee eens? Als wij het bestemmingsplan vaststellen, dan kan de wethouder in feite morgen beginnen met het aanleggen van de weg. De bedoelde onderzoeken zijn volgens mij al uitgevoerd, of hadden moeten worden uitgevoerd.

De wethouder zegt dat wij in de motie geen dekking aangeven. Ik hoor graag van de wethouder wat de weg –het gaat om honderd meter asfalt– ongeveer moet kosten. Als wij van de wethouder daar meer duidelijkheid over krijgen, kunnen wij in de raadsvergadering van donderdag zo nodig nog iets regelen.

De heer **LINTMEIJER** (wethouder): Dat zal ik moeten uitzoeken. Ik heb de weg niet begroot of aanbesteed, dus ik ga op dit moment geen slag slaan naar de kosten van aanleg. Ik kan voor donderdag aanstaande een raming laten maken, als men dat wenst. Toch blijft overeind dat de dekking van de motie meer een zoektocht dan een onderbouwing is. In het kader van de spelregels die wij met elkaar hebben afgesproken, zullen wij daar zorgvuldig naar moeten kijken.

De heer **BEERLAGE** (PvdA): Wij hebben dit punt verschillende keren in de commissie besproken. Het is in de raad twee keer doorgeschoven. In verschillende commissievergaderingen is dit punt door mij naar voren gebracht. Op mijn vragen kreeg ik van de wethouder altijd een vaag antwoord en nooit een helder antwoord. Ik ben nu een beetje teleurgesteld door deze beantwoording.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik stel de mede-indieners van de motie voor om de motie aan te houden tot donderdag en dan een besluit over de motie te nemen.

De heer **KLEUVER** (D66): Voorzitter! Ik begrijp dat de wethouder de toezegging doet dat hij de mogelijkheid van het aanleggen van de weg zal onderzoeken. Wij zijn het met hem eens dat de motie ongedekt is. De D66-fractie doet liever niet aan dergelijke moties. Wij vinden het echter ook niet leuk om onze handtekening onder de motie vandaan te halen. De optie om de motie aan te houden vinden wij goed. Anders houden wij de wethouder aan de toezegging dat hij zal onderzoeken of aanleg van de weg mogelijk is en dat hij ons daarover zal informeren.

De heer **BEERLAGE** (PvdA): Ik hoor de wethouder zeggen dat hij voor donderdag een schatting kan geven van de kosten van aanleg van de weg. Wij kunnen dan vandaag een intentie uitspreken en donderdag definitief iets regelen.

De heer **ROTTIER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij behoren niet tot de indieners van de motie, maar wij kunnen volstaan met het antwoord van de wethouder dat hij de zoektocht oppakt. Alleen vragen wij de wethouder wel om aan te geven wanneer hij uitsluitsel kan geven, zodat wij weten waar wij aan toe zijn en wat de belemmeringen dan wel de mogelijkheden zijn.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Terecht merkte de heer Beerlage aan dat de gewenste weg op grond van het bestemmingsplan mogelijk is, wat inhoudt dat de vereiste onderzoeken al gedaan zouden moeten zijn. Als die niet gedaan zijn, dan zijn er wellicht nog andere problemen met het bestemmingsplan. Los van de vraag of dat allemaal in de haak is, nog het volgende. Als de wethouder een aantal zaken nu nog moet gaan onderzoeken, dan wil ik donderdag ook iets van hem horen over de kosten van die onderzoeken en de termijnen die daarvoor gelden, want misschien zijn wij wel bezig heel veel overhoop te halen voor honderd meter.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Het is duidelijk dat de wethouder geen zin heeft in die weg. Dat kan ik mij misschien ook wel voorstellen. Er staat namelijk geen slagboom op. Wij kunnen ons vinden in het voorstel van de heer Beerlage, waarbij de wethouder de raad een normbedrag geeft, waarna de raad er in de voorjaarsnota een dekking bij kan zoeken. Dan hebben wij gewoon een raadsbesluit en dan weet iedereen waar hij aan toe is.

De heer **LINTMEIJER** (wethouder): Voorzitter! Het gaat er helemaal niet om of ik wel of niet zin heb in die weg. Het gaat mij erom dat er een motie ligt en dat de heer Kleuver en Rottier hebben opgemerkt dat ik die motie moet opvatten als een opdracht om uit te zoeken op welke wijze de realisering van de weg mogelijk is. Die toezegging wil ik graag doen. Ik wil best voor donderdag iets vertellen over de kosten van aanleg van de weg. Die toezegging kunnen wij overslaan als wij die omzetten in de toezegging dat wij zullen bekijken op welke wijze wij de weg, inclusief een deugdelijke onderbouwing en alle uitvoerende onderzoeken die nog nodig zijn, kunnen neerzetten. Ik wil ook toezeggen dat wij de raad snel na de vakantie, in september of oktober, maar in elk geval ruim voor de begrotingsbehandeling, informeren wat de mogelijkheden zijn.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik hoor graag de mening van het college over het punt dat de heer Beerlage inbracht. Als de weg mogelijk is op grond van het bestemmingsplan, dan moeten de vereiste onderzoeken eigenlijk al gedaan zijn. Zijn die niet gedaan, dan hebben wij misschien een probleem met de houdbaarheid van het bestemmingsplan. Hoe zit dat?

De heer **LINTMEIJER** (wethouder): Ik kijk even naar mijn collega die over de ruimtelijke ordening gaat. Hij kan wellicht iets zeggen over de reikwijdte van de gedane onderzoeken.

De heer **ISABELLA** (wethouder): Volgens mij zijn die onderzoeken gewoon gedaan, dus de weg zou in die zin aangelegd kunnen worden. Het punt van de ontbrekende dekking in de motie blijft echter overeind.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik heb in mijn betoog gepleit voor het heldere signaal dat er grenzen zijn aan de nieuwbouw van kantoren. De wethouder heeft overduidelijk gezegd dat hij gaat zoeken, puzzelen, meten en overleggen. Dat is niet het heldere signaal waarnaar wij op zoek waren. Wij zullen derhalve tegen het voorstel stemmen.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Wij stemmen voor het voorstel, al was het alleen maar omdat dan de mensen die bepaalde zaken uitgezocht willen hebben, de kans krijgen om dat te laten doen, via het maken van bezwaar.

De heer **BEERLAGE** (PvdA): Voorzitter! Wij hebben de wethouder heel goed gehoord. Er worden geen kantoren gebouwd voor de leegstand. Daar letten wij altijd sterk op. Wij hadden liever het oude voorstel gehad, omdat dit meer juridische zekerheid biedt, maar wij hebben liever een bestemmingsplan dan geen bestemmingsplan, dus wij zullen toch, met inachtneming van de risico's, voor het voorstel stemmen.

Mevrouw **BIKKER** (ChristenUnie): Voorzitter! De fractie van de ChristenUnie sluit zich aan bij de stemverklaring van de CDA-fractie en zal dus tegen het voorstel stemmen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! De VVD-fractie is blij met de toezegging van de wethouder. Wij zien in Papendorp een unieke locatie die toekomstbestendig is en veel mogelijkheden biedt. Derhalve steunen wij het voorstel van harte.

Het voorstel wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA en ChristenUnie ertegen gestemd hebben.

De heer **BEERLAGE** (PvdA): Voorzitter! Gehoord de toezegging van de wethouder dat hij morgen nog met een indicatie komt van de kosten van aanleg van de weg, lijkt het mij verstandig motie 58 aan te houden – ik kijk nu ook even naar de mede-indieners. Wij kunnen hier dan donderdag op terugkomen, en eventueel een amendement indienen.

De **VOORZITTER**: Ik begrijp dat u donderdag ook met een amendement komt?

De heer **BEERLAGE** (PvdA): De motie spreekt een intentie uit. Als de aanleg van de weg financieel gedekt moet worden, zal de motie misschien ingetrokken moeten worden en zal daarvoor in de plaats een amendement moeten worden ingediend. Wij zullen dat donderdag bekijken. Vooralsnog wil ik de motie aanhouden.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat motie 58 (Betere verbinding door Papendorp) wordt aangehouden.

3. Voorstel inzake de Milieueffectrapportage golfbaan De Haar.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Dit traject loopt nu al jaren. Ik heb mij laten vertellen dat dit de zevende wethouder is die met de uitbreiding van de golfbaan De Haar aan de slag is. Ik sprak iemand aan de telefoon die al die zeven wethouders had meegemaakt. Men begrijpt dat dit telefoongesprek heel lang was. Dat het zo lang duurt, is jammer, zeker voor de investeerders in het gebied, maar wij moeten het doen met de stand van zaken nu.

Het is enigszins teleurstellend wat er aan alternatieven in deze milieueffectrapportage en toelichting is meegenomen. Dat was destijds niet de opdracht van de raad. De notitie ademt uit dat er slechts één alternatief mogelijk is voor uitbreiding. De andere alternatieven scoren eigenlijk beter qua ecologie en aantal te kappen bomen, maar uitbreiding volgens het oorspronkelijke alternatief lijkt nu nog de enige mogelijkheid. Onze fractie heeft zorgen over de juridische consequenties die deze eenzijdigheid met zich mee kan brengen in de toekomst, maar wij gaan dat zien bij de inspraak.

Er ligt een deadline. De gemeente is het aan de inwoners van Haarzuilens verplicht dat het bestemmingsplan er nu komt. Die belangen wegen wij ook mee en daarom stemmen wij in met het vrijgeven van de milieueffectrapportage voor inspraak. Voor het parkeren dient de discussie nog bij het bestemmingsplan te worden gevoerd.

Het punt van de recreatie is niet alleen van belang wanneer de golfbaan wordt aangelegd. Ook voordat het zo ver is, zou de PvdA-fractie graag zien dat er recreatie in het gebied mogelijk wordt gemaakt. In 2006 hebben wij hierover raadsbreed de motie M69 aangenomen, maar toen gingen wij ervan uit dat de uitbreiding eerder klaar zou zijn dan de rest van het gebied. Voordat er zich 220 mensen hebben aangemeld bij de club en zich voor EUR 10.000,00 hebben ingekocht als lid, kan er nog wel wat tijd overheen gaan. De tijden zijn veranderd. Daarom verzoeken wij de wethouder toe te zeggen dat ook al voor die tijd het gebied zo open mogelijk wordt gemaakt voor recreatie, bijvoorbeeld voor wandelaars, en hierover met eigenaar en pachter in gesprek te gaan. Daarvoor hebben wij eventueel een motie.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! "Je moet niet rommelen in een Rembrandt". Dat werd gezegd toen de eerste plannen voor de golfbaan bij Haarzuilens verschenen. Dat is nu alweer een aantal jaren geleden. Het gebied waar de golfbaan ligt, het park van Haarzuilens, is bijzonder. Naar het ontwerp van Cuypers en Copijn is Nederlands grootste particuliere tuin aangelegd in de Engelse landschapstijl. Gelukkig is het ontwerp dat vandaag voorligt meer verantwoord. Van rommelen is dan ook geen sprake. Zelf zou ik het eerder "restaureren" willen noemen. Wij beoordelen vandaag echter niet het ontwerp, maar bespreken na een lang en lastig traject de milieueffectrapportage voor de golfbaan. Het besluit dat voorligt, betreft de vrijgave voor inspraak.

Alhoewel er van rommelen geen sprake is, is de GroenLinks-fractie niet enthousiast. Ik zal mij vandaag beperken tot de hoofdpunten, maar maak vast duidelijk dat onze zorgen breder liggen. Deze zorgen zal ik uiten nadat de inspraak is geweest en de commissie voor de milieueffectrapportage de plannen heeft bekeken, ergens in het najaar.

De GroenLinks-fractie is niet gecharmeerd van de situatie waarin de gemeente zich heeft gemanoeuvreerd. De milieueffectrapportage is geschreven in opdracht van het college, maar dient in feite vooral een particulier initiatief. Wij vermengen hierdoor onze rol als initiatiefnemer enerzijds en bevoegd gezag anderzijds. Dat werpt niet alleen mist op, maar wekt bovendien verwachtingen bij allerlei belanghebbenden in het gebied. Dat is niet bevorderlijk voor een zorgvuldige besluitvorming.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Deze insteek verwondert mij enigszins, want dat is precies wat de wethouder doet met de windmolens op Lage Weide. De CDA-fractie heeft daarvan gezegd: laat de initiatiefnemer dat doen. Is de heer De Vries dat met mij eens?

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Het is nog maar de vraag of de gemeente Utrecht daar de milieueffectrapportage gaat uitvoeren. Volgens mij is het nog niet duidelijk wie dat gaat doen. Daar is er sprake van een groot maatschappelijk belang en bij de aanleg van een golfbaan zie ik het maatschappelijke belang nog niet zo direct. Ik kom daarop terug.

De milieueffectrapportage zelf is onevenwichtig. De mate waarin en de wijze waarop de verschillende alternatieven zijn uitgewerkt, schiet volgens de GroenLinks-fractie tekort. Een feitelijke weging op aspecten, anders dan de eisen van het golfspel en een goede inrichting van de baan, is daardoor lastig te maken. Ook dat is niet bevorderlijk voor een zorgvuldige besluitvorming.

Je moet niet rommelen in een Rembrandt, maar je moet cultureel erfgoed, dat het park van kasteel Haarzuilens ook is, niet verstoppen.

De heer **HOEK** (CDA): Voorzitter! Ik kan mij voorstellen dat de GroenLinks-fractie de alternatieven niet goed kan afwegen. Aan de andere kant heeft zelfs Natuurmonumenten gezegd dat op enig moment na zo lange tijd dit niet alleen het meest milieuvriendelijke alternatief is, maar ook het enige haalbare alternatief. In die zin is de raad niet meer in de gelegenheid om te wegen, maar wel om juist te oogsten wat na twaalf jaar inspraak tot een resultaat heeft geleid.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! De GroenLinks-fractie denkt dit resultaat nog te kunnen verbeteren, terwijl alle betrokken partijen het erover eens zijn dat dit het beste alternatief is.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! De CDA-fractie zegt dat Natuurmonumenten voor is en vraagt wat dan nog het probleem van de GroenLinks-fractie is. Natuurmonumenten is een groene club en GroenLinks is een groene partij.

Het feit dat Natuurmonumenten voor is, is in dit geval niet zo bijzonder, want Natuurmonumenten is grondeigenaar en direct belanghebbende in dit dossier. Men heeft destijds de grond verkregen van de toenmalige baron. In ruil daarvoor heeft Natuurmonumenten de inspanningsverplichting op zich genomen om mee te werken aan het realiseren van de golfbaan. Het belang van Natuurmonumenten is dus duidelijk en niet een-op-een te matchen met de belangen van de stad.

De heer Roodenburg vraagt welke ruimte de GroenLinks-fractie nog ziet om de plannen te verbeteren. Ik moet nog maar zien of deze plannen daadwerkelijk zo goed worden gevonden als de heer Roodenburg beweert. Ze moeten nog de inspraak in. Er is gesproken met veel betrokkenen, maar aan de toegankelijkheid voor wandelaars kan nog veel worden verbeterd. De toegankelijkheid voor wandelaars van het golfbaanterrein is op dit moment compleet afwezig. In de fase waarin de plannen worden uitgewerkt, zal dat iets verbeteren. Ik ben mijn verhaal begonnen met de uitspraak dat dit een Rembrandt is, maar dan van de landschapstuinen. Je zou het gebied dus goed toegankelijk moeten maken voor mensen in de stad. In de voorliggende plannen staat alleen een voetpad om de baan heen en dat is wat mij betreft niet voldoende. Ik nodig de wethouder uit om te komen met een brief om op dat punt iets beters te doen. Is er niet meer mogelijk dan de huidige toegankelijkheid via wandelpaden?

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Is de heer De Vries daar wel eens geweest en heeft hij zich dan niet gastvrij verwelkomd gevoeld? Ik ben enkele keren daar geweest in verschillende hoedanigheden en er wordt je geen strobreed in de weg gelegd. Het is niet zo dat de pitbulls op je afrennen zodra je daar binnenkomt. Integendeel: je krijgt een kop koffie aangeboden. Ik begrijp niet waarom de heer De Vries stelt dat de toegankelijkheid van het terrein een probleem is.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Ik ben zeer gastvrij ontvangen. Anderhalf jaar geleden zijn wij met een delegatie van de gemeenteraad aanwezig geweest op de golfclub. Wij hebben rondgereden met golfkarretjes en dat vond ik eigenlijk het leukste aan het bezoek. Er was een zeer gastvrije ontvangst, maar wij hebben met de vereniging ook gesproken over de toegankelijkheid voor wandelaars in het gebied. De vereniging gaf toen aan dat een al te grote toegankelijkheid niet gewenst was, omdat dit een gevaar opleverde voor de golfsport. Tegelijkertijd kennen wij binnen onze gemeentegrenzen de golfbaan Mereveld in de oksel van de A27 en de A12. Daar lopen paden dwars over de golfbaan heen. Er zijn ook golfbanen in Nederland waar overdag op een bepaald aantal uren een regime geldt waardoor er aan wandelaars toegang wordt geboden. Je zou dus op een bepaalde manier een mogelijkheid kunnen vinden. Ik daag de wethouder uit om daarmee te komen.

Voor nu ligt het procedurele besluit voor om in te stemmen en de milieueffectrapportage vrij te geven voor inspraak. Ik houd mijn kruit droog voor een inhoudelijke bijdrage. Er zitten veel mitsen en maren aan het plan, maar de procedurele vrijgave voor inspraak zullen wij geen strobreed in de weg leggen. Ik hoop dat de wethouder in het najaar met een flinke toezegging komt voor het beter toegankelijk maken van het gebied voor recreanten en wandelaars.

De heer **HOEK** (CDA): Voorzitter! Groen, open en sociaal: dat geldt zeker voor het voorliggende stuk. Zo open kan bijna niet. Twaalf jaar inspraak van werkelijk iedereen. Groener kan het ook niet, want wat wordt het mooi hersteld. Socialer kan ook niet, want wij zijn er niet een paar keer geweest, maar wel tien keer. Wij hebben iedereen aangehoord en de CDA-fractie vindt dat het mooi geweest is. Na Rijk en provincie zal ook de stad moeten instemmen met deze milieueffectrapportage.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! De heer Hoek begint zijn bijdrage met de drie woorden die het college sieren: groen, open en sociaal. Hij spreekt mij daarmee zeer aan. Ik heb zojuist de wethouder opgeroepen om te komen tot een meer open golfbaan, die beter toegankelijk is voor wandelaars en andere recreanten. Ondersteunt de heer Hoek mijn pleidooi?

De heer **HOEK** (CDA): Voorzitter! Ik bedoel "open" in de figuurlijke zin des woords. Dat weet de heer De Vries natuurlijk wel. De heer De Vries doelt op de open wandelpaden. Ook daarvoor hebben wij verschillende varianten gezien. De wethouder heeft na afloop van de commissievergadering met de aanvragers gesproken. Ik wacht dus af of hij wellicht nog een paar meter wandelpad heeft gevonden.

Ik vervolg mijn betoog. Ik prijs de GroenLinks-fractie dat zij in haar bijdrage de ontwerpers Cuypers en Copijn heeft genoemd. Er is eind 19^e eeuw inderdaad een enorme tuin aangelegd. Die wordt nu in ere hersteld. Cultuurhistorisch is er straks iets van grote waarde voor iedereen toegankelijk.

Een consistent betrouwbaar beleid van de overheid is in dezen het belangrijkste punt voor vandaag. Natuurlijk kunnen wij spreken over ecologie, over natuur en sport, maar na de baron, het Rijk, de provincie, Natuurmonumenten en de golfclub zelf moet deze gemeente een keer "ja" zeggen tegen het resultaat. De CDA-fractie doet dat van harte.

Wat fantastisch dat er een grootse private investering komt. Ik mag het bedrag van de golfclub en omgeving niet noemen, maar het gaat om vele miljoenen die privaat worden geïnvesteerd. Dat wil ik toch even vermelden.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Ik sluit mij volledig aan bij het betoog van de heer Hoek. Ik heb hier voor mij liggen de tekst die ik in de commissie heb uitgesproken. Ik zal u die besparen. De D66-fractie is voor vrijgave van de milieueffectrapportage en zegt: nu vooruit met De Haar en het bestemmingsplan Haarzuilens.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! De VVD-fractie is voor vrijgave van deze milieueffectrapportage. Wij hebben er vertrouwen in dat de toename van het aantal birdies, albatrossen en eagles zich goed verhoudt tot de ruimte die de inheemse vleermuis krijgt op de nieuwe golfbaan. Wij zien het planproces met vertrouwen tegemoet en hopen dat wij snel kunnen komen tot een bestemmingsplan.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Een baron laat vastleggen dat de golfbaan wordt uitgebreid. Ik hoor net dat er zeven wethouders mee bezig zijn geweest. Ik ben het derde SP-raadslid dat ermee bezig is, waarmee niet gezegd is dat SP-raadsleden langer meegaan dan wethouders.

Wij zijn voor het vrijgeven van deze milieueffectrapportage. Wij delen het betoog van de PvdA-fractie dat alternatieven te weinig aan bod zijn gekomen. Het gaat ons vooral om het argument dat daarbij wordt gebruikt. Er zijn allerlei groeperingen en vrienden die jarenlang hebben meegedacht en mee-getekend. Bij de vorige behandeling hebben wij gezegd dat die alternatieven moesten worden meegewogen. Een van de belangrijkste argumenten waarmee die alternatieven worden afgeschoten, is dat er geen tekening van de holes bij zit. Als dat het argument was, had dat wel eerder kunnen worden meegedeeld, want dan had men eerder de moeite kunnen staken.

Wij zullen zien of dit houdbaar is bij de commissie van de milieueffectrapportage. Er zit tijdsdruk op. Het bestemmingsplan dat moet volgen, is wat breder dan de golfbaan alleen. Laten wij maar voortmaken.

Mevrouw **BIKKER** (ChristenUnie): Voorzitter! De ChristenUnie-fractie heeft in de raad tot nu toe drie raadsleden gehad, dus men kan zich voorstellen hoeveel raadsleden zich met deze milieueffectrapportage hebben beziggehouden. Welgeteld alle drie. Dat zegt iets over de historie van de ChristenUnie-fractie. Wij hopen dat het tot drie beperkt blijft en dat wij nu echt slagen kunnen gaan maken. Ik sluit mij aan bij de verklaring van de SP-fractie.

De heer **OLDENBORG** (SLU): Voorzitter! Ik zal maar niet beginnen over alle wethouders die ik heb meegemaakt. Ik heb in ieder geval meerdere afsplitsingen van Vrienden van de Joostenlaan meegemaakt in de tussentijd. Wat mij betreft, gaan wij nu de inspraak in en dan moet het maar eens over en uit zijn. Ik zal het voorstel steunen.

De heer **KUIJPER** (Groep Kuijper): Voorzitter! Het is een goed voorstel. Wij zullen het dan ook steunen. Ecologische schade is er niet en de recreatieve meerwaarde is groot.

De heer **ISABELLA** (wethouder): Voorzitter! Ik dank de raad voor zijn inbreng. Een aantal raadsleden heeft gememoreerd dat dit een zeer langlopende kwestie is. De inspraak biedt gelegenheid aan alle partijen om hun zegje te doen en te kijken of wij uiteindelijk tot dat goede plan kunnen komen waaraan iedereen behoefte heeft. Als het hier gaat om een verborgen Rembrandt, is het doodzonde als niet iedereen die kan bekijken en ervan kan genieten.

Ik zit er niet op te wachten om een brief aan de raad te sturen over toegankelijkheid en wandelpaden. Mijn inzet is om de maximale toegankelijkheid binnen dit prachtige gebied met de golfclub te bespreken en te kijken wat mogelijk is. Mijn inzet is erop gericht om het meer te laten zijn dan wat nu in de tekeningen staat. Het is echter niet ons terrein. Wij hebben de golfclub daarbij nadrukkelijk nodig. De voorzitter heeft in de commissie gehoord wat er is besproken. Ik zal kijken of de toegankelijkheid voor de wandelaars daadwerkelijk substantieel meer kan zijn dan wat er nu in het plan is opgenomen.

Ik zal mij daarvoor tot het uiterste inspannen. Mijn indruk is dat ook de golfclub zich goed realiseert wat een prachtig park daar ligt. De golfclub is zeer geneigd om de toegankelijkheid te verruimen. Dat zou een aanwinst zijn voor die omgeving. De raad heeft inmiddels de golfclub en alles wat daaromheen ligt, een aantal malen bezocht. Tijdens de raadsinformatieavond en de commissievergadering is daarbij stilgestaan. Er is voor alle partijen winst te behalen om er iets moois van te maken.

Er is terecht gewezen op het prachtige ontwerp van Cuypers en Copijn. Wij hebben met andere mooie monumenten in het groen ook goede slagen gemaakt door die in de oude stijl te herstellen. Daar genieten de hele stad en regio van. Ik hoop dat wij dat in dit deel van de stad ook kunnen bereiken. Ik zal mij daarvoor maximaal inzetten.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Ik ben blij met de inzet van de wethouder. Hij zegt dat hij geen behoefte heeft aan een brief aan de raad. Een sms'je, e-mail of fax mag ook. Hoe komt de wethouder bij de raad terug?

De heer **ISABELLA** (wethouder): Ik zat zelf te denken aan een tweet. Misschien is dat de snelste manier. Ik weet dat er fanatieke twitteraars zijn in de raad en doe daar graag aan mee. Alle gekheid op een stokje: ik zal zorgen dat de raad die informatie krijgt en het is gebruikelijk om dat keurig per brief te doen. Ik heb ermee willen uitspreken dat het niet alleen op papier moet staan, maar dat wij in samenspraak met de eigenaar van het terrein moeten zoeken naar een maximale toegankelijkheid. Ik heb er zelf rondgelopen en gefietst. Het is een prachtig terrein waar winst te behalen is voor alle inwoners en zeker voor de direct-omwonenden. Ik ga mij daarop toeleggen.

Een aantal raadsleden refereert aan het maatschappelijk belang. Laten wij niet vergeten dat, hoewel golfen misschien een wat ander beeld oproept, het inmiddels de derde sport van Nederland is. Er is een heel groot maatschappelijk sportief belang voor mensen die deze sport willen beoefenen. Ik twijfel dus niet aan dat maatschappelijke belang en probeer dat wat ruimer te interpreteren.

De inspraak gaat er komen als de raad zijn steun uitspreekt. Ik ben zelf heel benieuwd naar wat er uit de stad komt over de huidige plannen.

Ik wil nog kort iets zeggen over wat er wel of niet is onderzocht. Tijdens de raadsinformatieavond werd mij duidelijk dat er in het begin een aantal keuzes is gemaakt met de landschapscommissie, waardoor een aantal keuzes niet meer aan de orde was. Dat is de raad open en eerlijk verteld. Daarom is dit alternatief uitgewerkt. Ik hecht eraan dat nog even te memoreren. Er is wel degelijk uitvoerig met alle betrokken partijen gesproken over de inrichting van het plan.

Groen, open en sociaal is een prachtig motto. Ik wil dat "open" zo open mogelijk tegemoet treden. Wat mij betreft, gaan de hekken van dit terrein open, zodat wij er volop kunnen genieten. Wij zullen geen pitbulls op de golfbaan afsturen en zullen ook niet achter de ballen gaan aanrennen, maar het is belangrijk dat wij een mooi gebied kunnen toevoegen en daarmee meerdere partijen tegemoetkomen: de golfclub die een uitbreidingswens heeft, de bewoners inzake de toegankelijkheid van het terrein en het kasteel. Laten wij de inspraak afwachten. Daarna is de raad weer aan zet. Ik kom graag bij de raad terug bij het bestemmingsplan Haarzuilens.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik dank de wethouder voor zijn beantwoording. Hij heeft gezegd "zo open mogelijk", maar het is niet duidelijk of dat voor de uitbreiding van de golfbaan kan. Daarom dien ik een motie in, ook omdat de heer Roodenburg heel erg zijn best heeft gedaan op de handtekening, namelijk met een groene pen. Dat past helemaal bij groen, open en sociaal.

"Motie 59

Wandelen over de nog aan te leggen golfbaan De Haar

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bij een op dinsdag 3 juli 2012, overwegende dat:

- uitgangspunt is in de kadernota bestemmingsplan Haarzuilens om akkoord te gaan met een uitbreiding van de golfbaan;
 - de golfbaan Haarzuilens op dit moment niet openbaar toegankelijk is;
 - uitbreiding van de golfbaan korter of langer op zich kan laten wachten,
- van mening dat:
- het belangrijk is openbaarheid van het gebied voor recreatie te waarborgen,

verzoekt het college samen met de grondeigenaar van het uitbreidingsgebied golfbaan De Haar optimale openbaarheid van het gebied te bewerkstelligen voor recreatie ook voordat de uitbreiding van de baan een feit is, en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heren Oldenburg, Roodenburg, Schipper, De Vries en mijzelf.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Wij hebben gehoord dat de wethouder zijn best doet voor de toegankelijkheid van de golfbaan na de realisering van de plannen. Ik hoop dat hij ook zijn best doet voor de toegankelijkheid van de golfbaan totdat deze plannen gerealiseerd zijn. Als de wethouder daarover een goede toezegging doet, is de motie misschien niet nodig.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik heb net als de heer De Vries behoefte aan een kort statement van de wethouder. Dan kunnen wij misschien zo groen zijn dat wij er geen honderd A4'tjes tegenaan gooien.

De **VOORZITTER**: Ik geef de wethouder de gelegenheid te reageren.

De heer **ISABELLA** (wethouder): Voorzitter! Ik wil mij absoluut inspannen om de golfbaan ook voor de uitbreiding toegankelijk te maken. Ik herhaal dat ik afhankelijk ben van de medewerking van de grondeigenaar. Ik ga ervan uit dat gezien het belang van de golfclub bij de uitbreiding de toegankelijkheid ook voor die tijd kan worden verbeterd. De uitbreiding kan immers nog wel even op zich laten wachten. Het is een open verzoek aan de grondeigenaar. Ik ben afhankelijk van wat de grondeigenaar bereid is te doen. Ik doe mijn uiterste best, zowel voor als na de uitbreiding.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Ik onderschrijf dat het particuliere grond is van Natuurmonumenten, in gebruik bij de golfbaan. De gemeente gaat er niet over. De VVD-fractie is er geen voorstander van om de suggestie te wekken dat de uitbreiding van de golfbaan op een of andere manier verband zou kunnen houden met de toegankelijkheid van het terrein op dit moment. Ik heb op geen enkel moment gemerkt dat iemand je daar een strobreed in de weg legt om te wandelen of te recreëren. Het is ook niet zo dat er duizenden mensen in de rij staan om dat te doen. Laten wij geen probleem creëren waar het niet is en rustig wachten tot de definitieve inrichtingsplannen klaar zijn inclusief de bijbehorende recreatiemogelijkheden.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik dank de wethouder voor zijn antwoord. Richting de VVD-fractie merk ik op dat er nu een hek staat. Wij zijn blij dat de wethouder met de eigenaar en pachter van de grond gaat kijken of dat hek weg kan. Wij trekken de motie in.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik constateer dat motie 59 is ingetrokken.

Het voorstel wordt hierop bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

De **VOORZITTER** stelt daarop gelijktijdig aan de orde:

4. Voorstel inzake het Ambitiedocument "Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar" (Jaargang 2012, nr. 60).
5. Voorstel inzake de Studie Benuttingsvariant Utrecht-West 2030 (Jaargang 2012, nr. 61).

De heer **BUUNK** (VVD): Voorzitter! Voor velen is Utrecht een aantrekkelijke stad, maar wel een beetje moeilijk bereikbaar. Voor reizigers in het openbaar vervoer, op de fiets of met de auto is het eigenlijk geen aantrekkelijke stad. Het stationsgebied is een bende omdat het één grote bouwput is, de bussen zijn vies en aan vervanging toe, de wegen zijn niet erg aantrekkelijk vormgegeven en de doorstroming van het autoverkeer is slecht. Het parkeerbeleid is een ramp en de parkeertarieven zijn hoog.

De ambitie van het college om van Utrecht een aantrekkelijke stad te maken door de bereikbaarheid goed te regelen, is de VVD-fractie uit het hart gegrepen. Wij zijn verheugd dat de bereikbaarheidsopgave en de problematiek van de vormgeving van het verkeerssysteem hoog op de agenda van het college staan.

Het is een goede zaak dat het college zich realiseert dat deze problematiek het beeld van de stad naar buiten toe beïnvloedt. Utrecht als stad van kennis en cultuur moet een beter vormgegeven verkeersruimte hebben, een beter openbaar vervoer en betere routes voor fiets- en autoverkeer.

De VVD-fractie vindt het dan ook goed dat het college een soort rapport heeft opgesteld dat nu ter besluitvorming voorligt. In februari 2012 is er in de commissie al uitgebreid over gesproken. De commissie heeft toen in gezamenlijkheid gezegd dat het wat te vaag was.

Het was niet helder hoe het tot een uitvoering en een programma van projecten en maatregelen leidde. De commissie heeft het college gevraagd een en ander beter uit te werken.

Sindsdien heeft het college een aantal zaken gedaan. Er is een tamelijk vooringenomen enquête op de website van de gemeente gezet om reacties te peilen. Over die enquête moesten we het maar niet meer hebben. De manier waarop het college tegen beter weten in op een aantal punten zijn gelijk lijkt te halen, verdient wat ons betreft niet anders dan hoon. De VVD-fractie is dan ook blij dat het college zo verstandig is geweest om de uitkomsten van het quizje niet in het rapport te verwerken. Een faux pas voor een college dat zegt transparant beleid te willen formuleren in een open relatie met de bewoners van de stad en met een serieuze participatie in plaats van ordinaire politieke spinning.

De VVD-fractie had de hoop dat het bij deze faux pas zou blijven, maar dat bleek afgelopen donderdag niet het geval. In een weldoordachte mediacampagne lanceert de wethouder het proefballonnetje om wat oudere auto's te verbieden in de binnenstad. Een proefballonnetje dat niet bekend was bij de raad, niet was aangekondigd op de activiteitenlijst van het college van die week en een maatregel die niet eerder was besproken in alle overlegcircuits met adviesclubs, inspraakorganen en betrokken partijen in dit dossier. Dat is vreemd.

Het proefballonnetje had het verwachte effect: iedereen is boos. Bewoners van de binnenstad zijn boos, bewoners van wijken om de binnenstad zijn boos. Bezoekers zijn boos en ook een beetje gelaten. Boos omdat ze toch wel graag in Utrecht willen zijn en gelaten omdat zij zich realiseren dat zij dan misschien maar beter ergens anders heen kunnen gaan, naar Veenendaal bijvoorbeeld, om te winkelen. Dat is niet zo'n aantrekkelijke stad, maar wel goed bereikbaar. Daarom zijn de ondernemers van de binnenstad van Utrecht ook boos, want de bezoekers, hun klanten, dreigen weg te blijven.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! De heer Buunk weet ook dat er vanuit de Utrechtse raad steeds is aangedrongen op maatregelen rondom luchtkwaliteit. De VVD-fractie heeft toen gezegd dat het voor iemand die luchtkwaliteit een belangrijk item vindt een vrije keuze is om ergens anders te gaan wonen. Dit is dan ook een vrije keuze om al of niet hierheen te komen met de auto die misschien wat schoner kan worden.

De heer **BUUNK** (VVD): De VVD-fractie is van mening dat dit een buitenproportionele maatregel is die vooral mensen treft die het niet zo breed hebben dat zij zich een nieuwe auto kunnen veroorloven. Of het zijn mensen die zuinig zijn op hun auto omdat zij lang met hun auto willen doen omdat zij het duurzaam vinden om zuinig lang met een auto te doen.

De heer **FOKKE** (D66): Voorzitter! Het verbaast mij niet dat de VVD-fractie geen groot voorstander is van dit plan, maar het argument van mensen die het niet zo breed hebben verbaast mij wel degelijk. Was de VVD niet de partij die vorige week wilde bezuinigen op ontwikkelingshulp, de armste mensen ter wereld, en dat geld wilde stoppen in asfalt? Dan is het vreemd om nu op te komen voor de minima in de auto.

De heer **BUUNK** (VVD): Ik wil mij beperken tot onderwerpen van de gemeentelijke politiek. Ik wil graag met de heer Fokke discussiëren en debatteren over ontwikkelingssamenwerking, maar dat is nu niet het agendapunt.

De **VOORZITTER**: Ik verzoek de raadsleden de orde van het agendaonderwerp in acht te nemen.

Mevrouw **NALIS** (PvdA): Voorzitter! Ik ben benieuwd wat de mening van de heer Buunk is. Vindt hij überhaupt dat je niet moet kijken wat je kunt doen aan auto's die veel luchtverontreiniging veroorzaken of vindt hij dat er een ander systeem moet komen, bijvoorbeeld het Duitse systeem?

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik ben het met de voorzitter eens dat wij moeten blijven bij het voorliggende voorstel. Ik wil heel graag de discussie aangaan over het pakket aan maatregelen dat het college naar de raad heeft gestuurd in de commissiebrief.

De heer **BUUNK** (VVD): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de oproep om het bij het onderwerp te houden. Ik zal niet uitgebreid ingaan op het pakket maatregelen. Ik heb het nog niet helemaal kunnen bestuderen. Het is ons opgevallen dat het een heel afgewogen rapport lijkt van allerlei mogelijkheden om de normen van luchtkwaliteit te behalen. Voor die opgave staat deze wethouder. Het is ons ook opgevallen dat het hele verhaal wordt verteld met deze ene maatregel eruit gelicht, die logischerwijs heel veel reacties oproept. Juist dat vinden wij zorgwekkend. Het wordt immers een hele toer om de bereikbaarheid van Utrecht goed te blijven organiseren met de opgave van de normen van luchtkwaliteit. Dat zal offers vragen van mensen. Als dan juist met dat proefballonnetje iedereen ertegen het harnas in wordt gejaagd, vinden wij dat zorgwekkend.

Wij spreken over een ambitiedocument waarin het college stelt het belangrijk te vinden dat Utrecht wordt beleefd als een aantrekkelijke stad, dat mensen weten dat Utrecht bereikbaar blijft, sterker nog: dat wij het beter gaan organiseren. Om dat in dezelfde week bijna als de agendering in de raad met zo'n proefballonnetje radicaal onderuit te schoppen, vinden wij hoogst onverstandig. Daarom hebben wij een motie, die mede wordt ingediend door de CDA-fractie, waarin wij het college opdragen om zo spoedig mogelijk aan te kondigen dat deze maatregel niet wordt ingevoerd. Daarmee laat het college zien dat het stadsbestuur luistert naar de gevoelens in de stad en wordt uitgedragen dat allen welkom blijven in deze stad van kennis en cultuur. Wij hopen dat daarmee de schade wordt beperkt en dat college en raad een genuanceerd debat kunnen voeren over de overige maatregelen die in het rapport en in de commissiebrief worden aangekondigd. Die boodschap vinden wij heel belangrijk: de aantrekkelijkheid van de stad moet weer voorop komen te staan.

"Motie 60

Utrecht Aantrekkelijk en bereikbaar voor allen

De gemeenteraad van Utrecht bijeen op 3 juli 2012 voor de behandeling van het ambitiedocument Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar, constaterende dat:

- het college voornemens is een verbod in te stellen voor auto's ouder dan 8 of 12 jaar in de binnenstad van Utrecht;
- de raad op een onacceptabel laat moment in kennis is gesteld van dit voornemen;
- dit voornemen tot grote verontwaardiging heeft geleid bij bewoners en bezoekers van de binnenstad;
- de maatregel disproportioneel ingrijpt in de aantrekkelijkheid en bereikbaarheid van de binnenstad,

overwegende dat:

- het lanceren van ingrijpende maatregelen via de media niet past bij een open en transparant bestuur van de stad;
 - een verbod op oudere auto's vooral mensen treft die zich geen nieuwe auto of elektrische auto kunnen veroorloven;
 - er vele andere maatregelen effectiever zijn om de luchtkwaliteitsnormen te behalen;
 - Utrecht als stad van kennis en cultuur bekend moet staan als gastvrij voor allen;
 - het voornemen van het college niet aan dit beeld heeft bijgedragen,
- draagt het college op om:
- zo spoedig mogelijk aan te kondigen dat deze maatregel niet wordt ingevoerd;
 - daarmee te laten zien dat het stadsbestuur luistert naar de gevoelens in de stad;
 - daarmee uitdraagt dat allen welkom blijven in Utrecht als stad van kennis en cultuur,
- en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Hoek en mijzelf.

De heer **FOKKE** (D66): Voorzitter! Ik reageer direct op de motie. Wij waren ook verrast en ontstemd over het persbericht, omdat het een goede discussie over maatregelen in de weg staat. Dat vinden wij betreuenswaardig. Deze motie doet echter eigenlijk hetzelfde, want die staat ook een goede discussie in de weg. Wij zeggen: zand erover! Laten wij binnenkort spreken over het pakket aan maatregelen. Dit is niet de juiste weg.

De heer **BUUNK** (VVD): Voorzitter! De VVD-fractie vindt het ongelooflijk hoe het college er vorige week in is geslaagd om het beeld van Utrecht als aantrekkelijke stad naar de knoppen te helpen.

Wij hopen dat met het signaal in de motie het beeld wordt gecorrigeerd en dat het college laat zien dat het een vergissing was. Juist die ene meest verstrekkende maatregel die zoveel mensen direct treft, is naar voren gehaald, terwijl wij nog helemaal niet weten welke maatregelen wij willen nemen. In de commissie-brief staat immers dat wij de participatie met alle betrokkenen in de stad willen aangaan en willen horen wat mensen ervan vinden. Wij hopen dat hiermee een drempel voor dat gesprek wordt weggenomen. Gezien de reacties die de afgelopen dagen zijn los gekomen –wij hebben die op onze website verzameld, inclusief alle columns en cartoons– heeft het college zich geen dienst bewezen met deze actie.

Ik ga over tot het ambitiedocument "Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar". Het voorliggende rapport beoogt een genuanceerde discussie te voeren en een doordachte strategie op te zoeken om Utrecht wel weer aantrekkelijk te maken voor reizigers en om dat ook uit te dragen. Iedereen moet weten hoe je op een goede manier op de plaats van bestemming in deze stad kan komen.

In februari 2012 was de commissie in den brede niet zo enthousiast over de mate van helderheid van het document. Sindsdien is een aantal wijzigingen aangebracht die ik zou willen kwalificeren als redactioneel. Dat is niet veel om van een vaag verhaal een helder verhaal te maken. Een van de zeven hoofdprincipes luidt nu dat de gebruiker van de verkeersruimte centraal moet staan in de verbetering van de verkeersruimte. Dat principe spreekt de VVD-fractie aan. Die wijziging laat zien dat het college op zoek is naar een hoger realiteitsgehalte in het bereikbaarheidsprobleem. Het college leek zich aanvankelijk bezig te willen houden met het manipuleren van het gedrag van reizigers. De VVD is geen partij die veel geloof hecht aan die aanpak. Bovendien wijst zij die vanuit haar liberale beginselen ten diepste af. Wij zijn dus blij met die wijziging.

Een tweede ingreep van het college is een poging geweest om het rapport meer uitvoeringsgericht te maken. Die ingreep is niet in het rapport zelf te vinden, maar wel in de kleuren-codering in het Meerjarenperspectief Bereikbaarheid, dat wij komende donderdag in de raad bespreken. Wij vrezen dat dit het geheel alleen maar onduidelijker heeft gemaakt. Wij hebben geen idee wat het betekent. Ter geruststelling heeft de wethouder gezegd dat het nog niets betekent en dat pas later voor elk project wordt bepaald wat de consequentie is. Rood is niet helemaal goed, bij oranje weten we het nog niet en groen is wel goed. Dat wordt allemaal nog aan de raad voorgelegd. Al met al is de VVD-fractie toch teleurgesteld. Na twee jaar weet deze wethouder niet meer te presenteren dan een beleidskader op hoofdlijnen, dat nog uitwerking behoeft in weer nieuwe beleidskaders, die in dit document worden aangekondigd.

Op bladzijde 10 staat: *"Met het ambitiedocument ligt dus alleen de koers uitgewerkt in beleidsprincipes ter besluitvorming voor"*. Binnen deze beleidsprincipes moet de uitwerking nader plaatsvinden met andere kaderstellende nota's." Dat betekent dat elk verkeersproject dat deze stad in het Meerjarenperspectief Bereikbaarheid op een rij heeft staan, straks vijf of zelfs zes beleidskaders kent: dit ambitiedocument, het Actieplan Luchtkwaliteit, de Parkeernota, de nieuwe Mobiliteitsnota en het programma Verder, de bereikbaarheidsinvesteringen in heel Midden-Nederland en Utrecht. Voor sommige projecten geldt de ov-visie van het BRU ook als kader. Dat zijn vier of vijf setjes van probleemdefinities, ambities, wensen, doelen en de daarbij behorende inhoudelijke onderbouwing. Als wij de rekenkamer ooit vragen nog eens na te gaan of het bereikbaarheidsprogramma effectief is en of de projecten effectief zijn en bijdragen aan de doelen, vrees ik dat de rekenkamer al heel snel na de eerste verkenning moet constateren dat het onderzoek onuitvoerbaar is, omdat er zo veel doelen op elkaar zijn geplakt.

Wij vinden dit onduidelijk. De stapeling van beleidskaders holt de kaderstellende rol van de gemeenteraad uit. Als je telkens beleidskaders voorlegt en aankondigt dat er weer nieuwe beleidskaders komen, is het de vraag wat het kader is. Hoezeer de meeste ambities ons op hoofdlijnen aanspreken, de uitwerking doet dat niet altijd. Wij moeten tot het oordeel komen dat wij dit document niet kunnen steunen. Het is te vaag en het is onduidelijk waar de raad "ja" tegen zegt. Het is een onderzoeksrapport dat de raad onvoldoende houvast biedt voor de controle van de inzet van het college bij de uitvoerende projecten. Dat betreuren wij.

Ik ga over tot het bereikbaarheidspakket van Utrecht-West. Over de benuttingsvariant kan ik kort zijn. De VVD-fractie gelooft niet in de koers die het college kiest. Zelfs in dit dossier, dat in februari 2012 nog werd aangekondigd als een voorbeeld van de uitwerking van het ambitiedocument "Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar", heeft het college niet gekozen voor een concrete maatregel, maar heeft het een zoekrichting aangegeven. Een zoekrichting waarin het college de principes van een goede aanhechting van Leidsche Rijn aan de bestaande stad loslaat en waarin het ambitieniveau voor Leidsche Rijn Centrum omlaag wordt gebracht. Het college laat daarmee de bewoners van ons mooiste, nieuwe stadsdeel in de kou staan.

Het lijkt te gaan om een stoplicht of een serie stoplichten met een gegarandeerd lange wachttijd. Het is bedoeld om het gedrag van de reizigers te veranderen. Professor Lintmeijer doet een soort experiment met de bewoners van Leidsche Rijn die naar Zuilen of Kanaleneiland willen of naar de binnenstad van Utrecht. Hij gaat onderzoeken hoeveel irritatie hij kan opwekken opdat mensen andere keuzes gaan maken, bijvoorbeeld gaan winkelen in Woerden of, als ze toch al op de snelweg rijden, maar doorgaan naar Amsterdam. De VVD-fractie in Amsterdam heeft ons laten weten zeer gelukkig te zijn met dit voorstel. De extra klandizie is in het winkelgebied rondom Amsterdam Arena van harte welkom, zo heeft men ons laten weten.

Er is een andere optie van uitwerken: niet met stoplichten, maar dan wordt het een soort woonerf-achtig proefreiscircuit in Leidsche Rijn Centrum, waarbij cultuurwethouder Lintmeijer een soort artistiek patroon ontwerpt van chicanes, pleintjes, straatjes en doodlopende stegen, waar het verkeer zich doorheen mag wurmen. De VVD-fractie is ernstig bezorgd over de consequenties die dit heeft voor Leidsche Rijn Centrum. Dit moet het tweede stadscentrum van Utrecht worden, met een allure van Hamburg en Milaan. Met deze keuze krijgt het meer het patroon van Oudewater of Madurodam.

Dat is vreemd, want de bouwtekeningen voor Leidsche Rijn Centrum liggen al klaar en worden op dit moment uitgewerkt in bestekken voor uitvoering. Ik hoor graag van de wethouder die over Leidsche Rijn gaat in welke mate hij denkt dat deze wijzigingen überhaupt nog in het ontwerp en de uitvoering van Leidsche Rijn Centrum kunnen worden doorgevoerd. Ook willen wij weten of de projectpartners al akkoord zijn met dergelijke majeure wijzigingen van het ontwerp voor dit gebied.

De heer **HOEK** (CDA): Voorzitter! Wij hebben in de commissie enkele malen gesproken over het ambitiedocument. Ik wil in algemene zin iets zeggen richting het college over de gekozen strategie. Daarna ga ik in op enkele punten uit het ambitiedocument.

Als ik het ambitiedocument in één zin mag samenvatten, is dat de volgende zin die staat op bladzijde 29. "Het gedrag is leidend voor mobiliteitsbeleid." Dat is het hoofdbeleidsvoornemen. Deze nota is gebaseerd op het verplaatsen van mensen per openbaar vervoer en fiets en niet per auto. Het auto-verkeer neemt een secundaire plaats in. De CDA-fractie heeft een ander politiek uitgangspunt. Net als de VVD-fractie waardeer ik dat de wethouder zijn strategie consequent bepaalt op grond van een politieke keuze. Het is alleen onze keuze niet. Onze keuze is een vrije keuze. Automobiliteit, openbaar vervoer of fiets: mensen in de stad moeten zelf een keuze maken en moeten hun gedrag niet laten leiden. Het is niet zo dat Utrecht in zijn eentje aantrekkelijk en bereikbaar wil zijn. Dat geldt voor zeer vele steden. Maastricht, Den Haag, Amsterdam: op veel plaatsen in Nederland is gekozen voor een vrije manier van het zelf keuzes maken. Bijvoorbeeld parkeren in of aan de rand van de binnenstad –ik noem Haarlem, Leiden en Maastricht– tegen een hoog tarief, maar comfortabel via een brede toegangsweg en parkeren onder het Museumplein, Vrijthof of wat dan ook. Dat is een keuze die de CDA-fractie voorstaat.

Ik complimenteer de wethouder met de fly-in fly-out, het bundelen van de autostroom naar één punt en de verwerking aldaar. Dat vind ik in dit kader een goede ontwikkeling.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! De heer Hoek spreekt over keuzevrijheid. Wat doet hij met de consequenties van de vrije keuze die dan wordt gemaakt? De keuze om met de auto ergens heen te rijden, heeft consequenties voor de mensen die langs die route wonen.

De heer **HOEK** (CDA): Een onbeperkte parkeermogelijkheid naast de Domkerk lijkt mij inderdaad onmogelijk. Hoe dan wel? De wethouder heeft ons gezegd dat na de zomervakantie de metingsresultaten bekend worden en dat er concrete maatregelen komen. Eigenlijk zijn die er al. Men hoort mij niet over knips of over shared space. Dat zal zeker ook moeten. Je moet verleiden of weren, maar niet op deze wijze. Ik vind dat het ambitiedocument te veel een politieke keuze is.

De gemeentelijke overheid is er voor de burgers en hun mobiliteitswensen en niet andersom. Dat is mijn adagium. De geweldige inzet van dit en vorige colleges om de capaciteit van de wegenstructuur om Utrecht te vergroten en om de tram naar de Uithof en hopelijk ook naar Leidsche Rijn te realiseren, moet worden geroemd. Dit geeft een belangrijke verbetering aan de doorstroming van het verkeer. Een strategisch beleid voor de komende jaren dat wij ons in het ambitiedocument hadden voorgesteld, zou in navolging van de VVD-fractie zijn een horizon van tien jaar met concrete plannen met voldoende draagvlak, die gebaseerd zijn op wat mensen echt willen.

Dit was mijn inleiding. Nu kom ik bij de verschillende punten.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Ik ben benieuwd of de CDA-fractie de datum 1 januari 2015 kent. De heer Hoek roemt de vrijheid van iedereen om zijn eigen manier te kiezen om de stad binnen te komen, maar tegelijkertijd is er een zeer verouderd openbaarvervoersysteem, dat geconcentreerd is rond Utrecht Centraal. Mensen kunnen daardoor geen keuze maken en worden verplicht om met de auto hierheen te komen. Ook zitten wij met de datum van 1 januari 2015. Denkt de heer Hoek niet dat we de bereikbaarheid per auto op 1 januari 2015 helemaal kwijt zijn, omdat wij dan verplicht zullen zijn om wegen af te zetten, omdat wij onze zaakjes niet voor elkaar hebben?

De heer **HOEK** (CDA): Natuurlijk komt 2015 eraan. Ik zei al dat de wethouder in het derde kwartaal met de resultaten komt. Dat zou kunnen betekenen dat wij behoorlijke maatregelen moeten nemen. Een van de meest vervuilde punten is de Amsterdamsestraatweg, maar ook de Albert Schweitzerdreef. Op die plekken moet je inderdaad draconische maatregelen nemen omdat het niet anders kan. Dat betekent echter niet dat je met deze visie het verkeer moet regelen.

Ik ga in op enkele punten. Ten eerste een positief punt. Ik heb met de wethouder de afgelopen twee jaar voortdurend gesproken over het feit dat de CDA-fractie niet tegen Park + Ride is. Als het echter niet functioneert, moet je ermee ophouden. Het kost bakken met geld. Het is geloven in iets dat blijkbaar niet functioneert. Wij vinden het positief dat de wethouder dat punt nu heeft veranderd in zijn visie op de verkeersstromen in de komende tijd.

Mevrouw **NALIS** (PvdA): Voorzitter! De heer Hoek is geen voorstander van de keuzes van dit college. Hij vindt dat er meer keuzevrijheid moet zijn. Ik ben benieuwd welke keuzes hij dan wel wil maken. Wij zullen immers een aantal knelpunten in de stad moeten oplossen. Ik hoor niet wat hij wel wil.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! De heer Hoek zegt dat er draconische maatregelen genomen moeten worden. Volgens mij wordt er hier juist gewerkt aan het bewerkstelligen van een omslag in het denken over mobiliteit. Is dat dan niet opbouwender dan het nemen van draconische maatregelen?

De heer **HOEK** (CDA): Voorzitter! Naar mijn smaak is er een politieke keuze gemaakt. Die draconische maatregelen zullen zich moeten beperken tot die plekken waar ze echt nodig zijn. Ik had mij voorgenomen om niet over de Spoorlaan te beginnen. Men kan de CDA-fractie echter niet verwijten dat zij niet heeft nagedacht over mogelijkheden. Aan het eind van mijn betoog dien ik een motie in die volgens mij een bijdrage levert en die wel wordt gedragen. Ik wil niet alleen zeggen dat het niet deugt, maar kom ook met iets. Ik heb een voorbeeld genomen dat de wethouder hopelijk kan ondersteunen.

Ik heb mijn punt gemaakt over de P+R-garages. Ik betoogde zojuist dat ik het goed vindt dat het college ophoudt met iets wat niet goed functioneert.

De heer **BUUNK** (VVD): Voorzitter! De heer Hoek refereert aan de voorjaarsnota, waar het geld van de reserves voor investering in bereikbaarheid voor P+R-garages Noordoost en aan de westkant van de stad eruit wordt gehaald. Dit document spreekt nog van een strategie met P+R-voorzieningen. Is hem dat opgevallen?

Wij delen met elkaar de mening dat de grootschalige P+R-voorzieningen aan de rand van de stad maar mondjesmaat succesvol zijn. Kleinschalige P+R-plekken ontstaan echter overal spontaan. Zou nu juist niet die koers moeten worden gekozen, zoals wij ook in de ov-visie van het BRU hebben aangegeven? Is de heer Hoek het met mij eens dat zulks in deze visie niet uitgewerkt is en dat wij daarvoor ook nog geld nodig zullen hebben?

De heer **HOEK** (CDA): Voorzitter! Ja, dat is zo. Het ambitiedocument is alweer een jaar oud. Wij hebben het in februari 2012 besproken. In de voorjaarsnota is dit punt duidelijk beetgepakt door het college. Met het tweede deel van de interruptie van de heer Buunk ben ik het volledig eens. Het voorbeeld van Vleuten is een paar keer genoemd. Spontaan ontstaat daar de duidelijke wens om meer parkeerplaatsen, overdekt of niet. Men wil de mogelijkheid in Leidsche Rijn net als in Vaartserijn. Dat is een uitstekende ontwikkeling. Ik ben voor een organische ontwikkeling en niet voor een politieke strategie.

Ik wil nog iets zeggen over de kwaliteit van de openbare ruimte. De samenhangende aanpak van ruimtelijke ordening en infrastructuur, punt 2 in het ambitiedocument, is een belangrijke en gewenste ontwikkeling, die de CDA-fractie van harte ondersteunt. Beperk het niet tot de bushalte, maar kijk hoe het past in de publieke ruimte en de ruimtelijke ordening. Wij ondersteunen die aanpak, maar die is ook vrij kostbaar.

De eerlijkheid gebiedt ons onder ogen te zien dat de rijks gelden voor deze kwaliteitsimpuls waarschijnlijk niet te vinden zijn. Wij moeten oppassen dat wij ons niet iets voor ogen stellen dat wij niet kunnen realiseren.

Ik kom bij een ander punt. Ik citeer bladzijde 31: "Kwaliteit kan soms wat meer kosten, maar het levert ook iets op in de vorm van vastgoedwaarde". Dat vind ik een bijzondere zin. Is er nu echt de verwachting dat er vastgoedeigenaren of bewoners zijn die willen meedenken over de kwaliteitsimpuls in de openbare ruimte? Ik zou het wensen, maar is dat niet een onhaalbaar ideaal?

Mijn vierde en voorlaatste punt is de stadsboulevard. Ik heb er een studie van gemaakt. Wat is dat nu, een stadsboulevard? Ik heb na veel gedoe een filmpje van een architectenbureau aangeklikt. Ik zag daar de Waterlinieweg nog steeds verlaagd. De stoplichten waren er niet. Ik heb in de commissie gesproken over een hoog droomgehalte: ach, ware het toch zo dat het zo kon! Kunnen wij die stadsboulevards nu echt realiseren? In het ambitiedocument staat in het laatste stuk dat er nog niet eens een programma van eisen is opgesteld. Dan verwacht de wethouder van deze raad wel heel veel voorstellingsvermogen. Stadsboulevard: ik geloof er niet in.

Over de doseerinstallatie, het Lintmeijer-stoplicht, zouden wij nog tot laat kunnen spreken, maar dat hebben wij in de commissie al gedaan. Wij zijn niet voor, tegen zelfs. Hoe kun je mensen laten wachten op een plek waar zij geen idee hebben waarom zij er moeten wachten?

Ik eindig met een voorstel dat volgens mij wel mogelijk is. Soms komen de ideeën uit de samenleving voort. Ik heb een motie, getiteld "De binnenstad aantrekkelijk en bereikbaar". De wijkraad van de binnenstad kwam met een uitstekend initiatief in 2010. Men hield een enquête en nog een goede ook. Uit die enquête kwam de vraag hoe om te gaan met het geweldige cruciale probleem van de publieke ruimte en het parkeren in en buiten de binnenstad. Dat initiatief van de wijkraad verdient ondersteuning. Als eigenaren, dus vergunninghouders, in de binnenstad zelf zeggen dat zij begrijpen dat het een geweldige plus zou zijn voor de kwaliteit van de openbare ruimte als zij de auto elders zouden kunnen parkeren en dat willen, moeten er compenserende maatregelen worden genomen. Dat plan wordt gedragen door de binnenstad en zeer vele bewoners. Ik dien de motie hierbij in.

"Motie 61

De Binnenstad Aantrekkelijk en Bereikbaar!

De gemeenteraad van Utrecht in vergadering bijeen op 3 juli 2012, constaterende dat:

1. uit de enquête van de wijkraad over parkeren duidelijk is geworden dat de bewoners van de binnenstad vinden dat de grachten parkeervrij moeten worden;
2. de vergunninghouders bereid zijn hun plek op te geven als er compensatie wordt geboden door parkeerplaatsen in garages aan te bieden,

overwegende dat:

1. hierdoor de aantrekkelijkheid van de openbare ruimte aanzienlijk wordt vergroot;
2. het zoekverkeer vermindert;
3. de overlast van nachtelijke parkeerders verdwijnt;
4. de luchtkwaliteit in de binnenstad zal verbeteren
5. er zo nodig aan de randen van de binnenstad ruimte is om aanvullende parkeergelegenheid aan te leggen,

verzoekt het college om:

1. in overleg te treden met de eigenaren van de parkeergarages in en aan de rand van de binnenstad;
2. parkeerplaatsen in bestaande garages te bestemmen voor vergunninghouders onder meer door dubbel gebruik;
3. over de eerste verkenning te rapporteren in de nota Parkeren en Stallen die in het najaar verschijnt,

en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mijzelf.

De heer **FOKKE** (D66): Voorzitter! Het idee dat de heer Hoek voorstelt, vinden wij ook aantrekkelijk, namelijk auto's uit de openbare ruimte en naar de bebouwde ruimte halen. Het is echter ontzettend duur. Heeft de motie van de heer Hoek ook een financiële paragraaf?

De heer **HOEK** (CDA): Ik zal het in alle eerlijkheid behandelen. Ik had in de motie staan "*wethouder, vindt dat in het meerjarenperspectief*". Ik heb dat er weer uit gehaald, want het is zo moeilijk om te bepalen wat precies de plek van de vergunninghouder is en om hoeveel het gaat. In het voorstel van de wijkraad wordt gesproken over een langdurige gefaseerde aanpak. Wij hebben met de wethouder enige malen gesproken. Een vergunningsplek kost EUR 250,00 per jaar. Dan is te overzien wat je derft aan inkomsten. Hoeveel echter een plek in een parkeergarage kost, bijvoorbeeld Springweg, Griftpark, Vaartserijn, is buitengewoon moeilijk te zeggen. Je kunt dus moeilijk aan de wethouder vragen te zeggen hoeveel het kost, zodat ik er een raming voor kan maken en geld voor kan vragen. Vandaar mijn voorstel om met een eerste verkenning naar de commissie te komen.

Mevrouw **NALIS** (PvdA): Voorzitter! Voor de PvdA-fractie zijn de belangrijkste uitgangspunten voor het verkeersbeleid de bereikbaarheid, veiligheid, leefbaarheid en gezondheid van burgers. Vanuit die uitgangspunten gezien, is de PvdA-fractie grotendeels positief over de lijnen die worden uitgezet in het ambitiedocument. Vooral de aandacht voor de fiets als primair vervoersmiddel in de stad spreekt ons aan, evenals de inrichting van de stadsring als stadsboulevard en de aandacht voor de verbetering van de verkeersoverlast in Utrecht-West.

Om de ambities waar te maken, moet er de komende jaren heel veel worden gedaan. Daar zit onze zorg. Hoe denkt het college ervoor te zorgen dat de verkeersoverlast en overlast voor omwonenden als gevolg van het aanpakken van wegen en fietspaden kan worden beperkt?

Parkeren wordt in het ambitiedocument terecht een belangrijk sturingsinstrument genoemd. Toch is de nieuwe Parkeernota, ondanks herhaalde toezeggingen, nog steeds niet naar de raad gestuurd. Hoe staat het daarmee?

Dan kom ik bij de Benuttingsvariant Utrecht-West. Voor de PvdA-fractie is het belangrijkste uitgangspunt dat de verkeersoverlast in Utrecht-West moet afnemen en dat verkeer zoveel mogelijk op de grote wegen rondom de stad moet blijven.

De heer **BUUNK** (VVD): Voorzitter! Mevrouw Nalis vindt de wensen in het ambitiedocument, onder andere over het herinrichten van de verkeersruimte met een hogere kwaliteit, prachtig, evenals het herinrichten van wegen tot stadsboulevard en het aanleggen van mooiere fietspaden. Zij maakt zich zorgen over de overlast van werkzaamheden. Gaat daar niet aan vooraf dat zij zich zorgen moet maken of dat überhaupt allemaal wel in planning, geld en uitvoering kan worden gerealiseerd? Ik meen mij te herinneren dat de heer Post in de commissie van februari 2012 heeft gezegd dat hij dit veel concreter wilde zien. Hij vond het een heel vaag document. Volgens mij is er behoudens enkele redactionele veranderingen bijna niets veranderd. Is de PvdA-fractie nu ineens wel van mening dat het een helder document is? Durft zij te vragen naar de uitvoering?

Mevrouw **NALIS** (PvdA): Wij behandelen overmorgen het Meerjarenprogramma Bereikbaarheid. Als je dat naast het ambitiedocument legt, zien wij voldoende duidelijk aangegeven welke projecten de komende jaren kunnen worden opgepakt, hoe de planning in elkaar zit. Het kan misschien nog wat concreter. Er is toegezegd dat aanpassingen die nog moeten gebeuren naar aanleiding van de behandeling van het ambitiedocument, bij de begrotingsbehandeling worden aangeboden. Wij vinden het al een hele vooruitgang. Het Meerjarenprogramma Bereikbaarheid ziet er goed uit, zeker als je het naast dit document legt.

De heer **BUUNK** (VVD): In het Meerjarenprogramma Bereikbaarheid staan allemaal projecten die al lang voorgenomen zijn en zijn voortgekomen uit eerder vastgestelde beleidskaders. Er wordt dan wellicht nog wat heroverwogen, waardoor er projecten afvallen of nieuwe bij komen, maar dat zegt niets over de uitvoering ervan. De plaatjes in het document wekken de suggestie dat er een prachtige herinrichting komt van de net nieuw aangelegde busbaan op de Vleutenseweg en de Biltstraat. Staat dat in het najaar in de begroting?

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik begrijp dat de heer Buunk graag de ambities snel gerealiseerd ziet. Is het niet logisch om te kijken of de zaken die je hebt wel of niet passen en vervolgens verder te gaan werken aan het realiseren van de ambities? Laten wij eerst beginnen met wat wij hebben.

De heer **BUUNK** (VVD): De heer Post zei in de commissievergadering van februari 2012 dat hij zo moeilijk de ambitie kon wegen, omdat hij geen idee had tot welke uitvoering die zou leiden. Pas als je ziet welke projecten daaruit voortkomen, kun je de onduidelijk geformuleerde ambities beoordelen. Ik deel dat met hem. Brede ambities zijn prachtig.

Het verbeteren van de kwaliteit van de verkeersruimte lijkt ons schitterend, maar hoe zien wij dat precies? Wat wordt precies beoogd en wat is het realiteitsgehalte daarvan in het licht van de forse bereikbaarheids-investeringen die nodig zijn om de groei van de stad te accommoderen? Daar zit het weegpunt.

Mevrouw **NALIS** (PvdA): Voorzitter! In de projecten die heel goed passen binnen Utrecht Bereikbaar zit veel geld. Die projecten kunnen gewoon doorgang vinden. Wij kunnen niet alles in één jaar doen. Daarnaast is er zo'n EUR 70 miljoen voor de aanpak van Utrecht-West. Er zijn dus gelden om specifiek een aantal onderdelen van Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar op te pakken. Wij zijn ook bezig met het verbeteren van fietsroutes en dat past ook binnen de hoofduitgangspunten, evenals de aanpak van luchtkwaliteit.

De heer **BUUNK** (VVD): Zegt mevrouw Nalis nu in feite niet dat dit document niets toevoegt, omdat wij dat allemaal al doen?

Mevrouw **NALIS** (PvdA): Nee, want daarin zit een aantal andere keuzes.

Ik kom dan bij de benuttingsvariant Utrecht-West. Voor de PvdA-fractie is het belangrijkste uitgangspunt dat de verkeersoverlast in Utrecht-West moet afnemen en dat verkeer zoveel mogelijk op de grote wegen rond de stad moet blijven. Daarom moet het autoverkeer worden ontmoedigd om vanaf de A12 via Leidsche Rijn Centrum naar Utrecht-West te rijden. Het doseren van verkeer bij Leidsche Rijn Centrum is hiervoor een hulpmiddel.

Belangrijke voorwaarde voor de PvdA-fractie was en is dat deze plannen niet tot onevenredige problemen voor de leefbaarheid zorgen op andere plekken in de stad.

Mevrouw **BIKKER** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik hoor mevrouw Nalis zeggen dat het geen invloed mag hebben op de leefbaarheid. De maatregel wordt genomen in 2015. Wij weten allemaal dat die invloed zal hebben op de leefbaarheid. Zegt de PvdA-fractie nu dat zij tot 2014 in deze coalitie zit, waarbij een aantal fracties andere wensen heeft en dat zij er tot die tijd mee akkoord gaat? Horen wij in 2014 weer wat de PvdA-fractie er in 2010 van vond? Beluister ik dat goed?

Mevrouw **NALIS** (PvdA): Nee, dat beluistert mevrouw Bikker niet goed. Het is belangrijk dat de verkeersoverlast in Utrecht-West wordt opgelost. Daarnaast –daarover komen wij na het reces nog te spreken– zijn er heel veel locaties in de stad waar luchtemissieproblemen zijn. Daaraan moeten wij iets doen. Dat betekent dat je de pijn moet verdelen. Er zijn locaties die erop vooruit gaan en er zijn locaties die er wellicht op achteruit gaan. De locaties die erop achteruit gaan, blijven altijd nog onder de norm. Dat zijn lastige keuzes, maar je moet die wel maken.

Mevrouw **BIKKER** (ChristenUnie): Ik ben het ermee eens dat wij op het gebied van verkeer lastige keuzes moeten maken in Utrecht. Als de PvdA-fractie stelt dat deze doseerinstallatie geen invloed mag hebben op de leefbaarheid, kan zij dat toch niet helemaal staven. Het zal immers invloed hebben op de leefbaarheid in Leidsche Rijn, maar op die plek legt zij de pijn neer omdat zij Utrecht-West wil ontlasten. Geeft mevrouw Nalis toe dat het invloed heeft op de leefbaarheid en dat wij de pijn verplaatsen?

Mevrouw **NALIS** (PvdA): Ik heb niet gezegd dat het geen invloed heeft op de leefbaarheid, maar dat het niet tot onevenredige problemen mag leiden. Als je het verkeer verplaatst naar andere plekken in de stad, kunnen dat plekken zijn waar woningen verder vanaf liggen of waar je gemakkelijker iets aan de verbetering van de luchtkwaliteit kunt doen. Ik kom daarop straks terug.

Het moet vooral gaan om een zorgvuldige inpassing van verkeersremmende maatregelen in de openbare ruimte en de inrichting van Leidsche Rijn Centrum. Automobilisten moeten vanzelf zien dat zij een aantrekkelijk gebied naderen waar langzaam moet worden gereden. Maatregelen bij Leidsche Rijn Centrum zorgen voor meer verkeer op andere wegen in en om de stad, zoals bij Leidsche Rijn Centrum, de Burgemeester Norbruislaan, de Einsteindreef en de Albert Schweitzerdreef. Daarom moeten de gevolgen voor de luchtkwaliteit daar goed worden gemonitord en verwachten wij maatregelen van het college om de leefbaarheid op die plekken te verbeteren.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Eerder deze avond is er gesproken over de ontsluiting bij Papendorp voor de verbinding Leidsche Rijn – Kanaleneiland. Geldt ditzelfde ook voor het monitoren van maatregelen voor Kanaleneiland?

Mevrouw **NALIS** (PvdA): Op alle locaties in de stad waar je verwacht dat de luchtnormen niet kunnen worden gehaald, moet goed worden gemonitord. Je kunt niet overal in de stad monitoren, want dan zijn er veel meetinstallaties nodig. Je kunt via modellen wel beredeneren op welke locaties er veel verkeer is en waar de normen kritisch zijn. Daar moeten wij blijven monitoren en kijken wat wij kunnen doen.

Wij hebben in de commissie al gezegd dat wij goed willen volgen hoe de dosering bij Leidsche Rijn Centrum wordt ingericht en wat de gevolgen voor de luchtkwaliteit zijn. Daarom willen wij nu een richtinggevend besluit nemen over de verkeersdosering in Leidsche Rijn Centrum, maar bij de concreter dosering van de inrichting willen wij goed kijken naar de gevolgen, zowel voor Leidsche Rijn als voor de rest van de stad, voordat wij een definitief besluit nemen over de inrichting van de dosering. Wij zijn daarom positief over de wijziging van de beslispunten, waardoor de uitwerking in 2013 als apart raadsvoorstel wordt voorgelegd.

Ik heb nog een concrete opmerking over de fiets. De Fietzersbond heeft vorige week een plan gepresenteerd voor verbetering van fietsroutes in Utrecht Noordwest. In Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar vinden wij de fiets heel belangrijk. Wij vinden dan ook dat de ideeën van de Fietzersbond in het uitwerkingsplan moeten worden meegenomen. Wij willen daarover graag in de commissie nader discussiëren, ook om te kijken hoe de quick wins uit het rapport, waarvoor je niet zoveel hoeft te investeren, snel kunnen worden uitgevoerd.

De heer **FOKKE** (D66): Voorzitter! Een aantrekkelijk Utrecht: wat de D66-fractie betreft een bereikbare ambitie. Utrecht heeft immers alle elementen om een aantrekkelijke en bereikbare stad te zijn. Utrecht ligt centraal in het land. De compacte stad maakt fietsafstanden kort. Utrecht Centraal is het centrum van het landelijk spoorwegennet. Gelukkig maar, want er ligt een grote uitdaging. Juist in economisch moeilijke tijden moet Utrecht bereikbaar blijven. Verbetering van de luchtkwaliteit is broodnodig vanwege de grote gezondheidsschade die de vieze lucht toebrengt.

Het ambitiedocument Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar kijkt naar de stad als geheel. Verfrissend ten opzichte van de door verkeersmodellen gedicteerde ALU. Deze benadering leidt tot een aantal uitgangspunten: kiezen voor een aantrekkelijke openbare ruimte, kiezen voor HOV, kiezen voor een ander parkeerbeleid, kiezen voor de fiets als primair vervoermiddel in de stad, kiezen voor de stadsboulevard. Nobeke keuzes die wij ondersteunen. De concrete uitwerking laat echter op zich wachten. Wij wachten al twee jaar op de nota Parkeren en Stallen. Wij wachten op het programma van eisen stadsboulevard. Wij wachten op de aanleg van betere fietsroutes. Er moet nog veel gebeuren.

Op dit moment rijdt er te veel doorgaand verkeer door de woonwijken. Dat probleem moeten wij oplossen als wij de luchtkwaliteit in Utrecht wezenlijk willen verbeteren. Terugdringen van de autonome groei van autoverkeer lukt alleen bij voldoende flankerend beleid. Ontmoedigen van autoverkeer kan daarvan een onderdeel zijn, maar alleen als er een totaalpakket aan bereikbaarheidsmaatregelen ligt. Als het niet aantrekkelijk is om de bus of de fiets te pakken, zorgt een doseerinstallatie alleen voor extra files. Pas als de alternatieven op orde zijn, kan ontmoediging werken.

Dat is dan ook de opmerking wij plaatsen bij de doseerinstallatie noordelijke stadsas. Op het moment hebben wij onvoldoende zicht op de uitwerking van de flankerende maatregelen die nodig zijn om het spreidingsbeleid tot een succes te maken. Dat willen wij wel hebben bij de besluitvorming over de definitieve inpassing van dit onderwerp. Daarom hebben wij een amendement dat moet borgen dat het totaalpakket aan flankerende maatregelen op orde is bij de definitieve inpassing van de doseerinstallatie noordelijke stadsas. Ik dien dat amendement bij dezen in.

"Amendement 29

Oplossing Utrecht West is een totaalpakket

De gemeenteraad in vergadering bijeen op dinsdag 3 juli 2012, ter behandeling van het raadsvoorstel Studie Benuttingsvariant Utrecht West, constaterende dat:

- de precieze vorm van de doseerinstallatie noordelijke stadsas nog niet duidelijk is;
 - het college voornemens is om met een concrete uitwerking te komen,
- overwegende dat:
- de gevolgen voor reistijden tussen Leidsche Rijn en de rest van de stad nog niet helder zijn;
 - de treinen in Vleuten, Terwijde en Leidsche Rijn Centrum slechts tweemaal per uur vertrekken naar Utrecht Centraal;
 - er wel besloten is tot aanleg van de fietsbrug over het Amsterdam-Rijnkanaal maar vooralsnog fietsers nog steeds om moeten rijden om het Amsterdam-Rijnkanaal over te steken;

- Leidsche Rijn nog steeds niet het voorzieningenniveau heeft dat past bij een stadsdeel van die grootte;
- door de voorgestelde maatregelen, het verminderen van de verkeersstromen via Leidsche Rijn Centrum naar Utrecht West, andere wegen zoals onder andere de Noordelijke Randweg Utrecht (NRU) en de Burgemeester Norbruislaan meer verkeer te verwerken krijgen, voorts overwegende dat:
 - de doseerinstallatie noordelijke stadsas beter kan werken bij een succesvolle realisatie van flankerend beleid, waarbij OV en fiets aantrekkelijker modaliteiten worden dan ze nu zijn;
 - het ambitiedocument Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar nog concreter uitgewerkt moet worden'
 - de voorstellen voor flankerend beleid vooralsnog onvoldoende zijn gerealiseerd om voldoende alternatief te bieden voor automobiliteit;
 - de voorgestelde maatregelen volgens het rapport Benuttingsvariant West kunnen leiden tot verslechtering van de luchtkwaliteit bij een aantal locaties, zoals Leidsche Rijn Centrum, Noordelijke Randweg Utrecht en de Burgemeester Norbruislaan, vult beslispunt 2 van het raadsvoorstel aan met de volgende twee beslispunten:
 3. de definitieve inpassing van de doseerinstallatie noordelijke stadsas moet gelijk op lopen met de uitvoering van flankerend beleid als betere fietsroutes, effectiever HOV, een ander parkeerbeleid en dynamisch verkeersmanagement;
 4. de uitwerking van de voorkeursvariant moet passen in het totaalpakket aan concrete maatregelen, waarbij inzichtelijk wordt gemaakt wat de gevolgen van het totaalpakket zijn voor bereikbaarheid en luchtkwaliteit en welke maatregelen worden genomen om de negatieve effecten van de maatregelen te monitoren en te beperken."

Dit amendement is ondertekend door mevrouw Nalis en mijzelf.

Mevrouw **BIKKER** (ChristenUnie): Voorzitter! Wanneer moet het flankerend beleid gerealiseerd zijn? Is dat al deze collegeperiode het geval of schuift de D66-fractie dat vooruit? Heeft de heer Fokke al in gedachten hoe wij dat gaan bekostigen?

Als wij de uitwerking in het vierde kwartaal van 2013 krijgen, kan de heer Fokke zich dan voorstellen dat er een andere voorkeursvariant ontstaat op basis van die uitwerking?

De heer **FOKKE** (D66): Voorzitter! De ambitie is om in deze collegeperiode al iets voor elkaar te krijgen. Daarom roepen wij op om te komen met maatregelen. Er is immers een groot probleem met de luchtkwaliteit.

Er is een Meerjarenprogramma Bereikbaarheid en Luchtkwaliteit. Daarover hebben wij vorige week gesproken en wij zullen er aanstaande donderdag ook over spreken. Wij zien nog te weinig van het ambitiedocument daarin terug, maar de wethouder heeft toegezegd om de uitgangspunten van het ambitiedocument beter in te passen. Daarvoor zijn veel middelen. Er zit EUR 1 miljard in het programma. Wij zien daarvoor wel degelijk mogelijkheden.

Mevrouw **BIKKER** (ChristenUnie): Ik wil graag iets meer duidelijkheid over het amendement. De voorkeursvariant wordt uitgewerkt in het vierde kwartaal 2013. Als het amendement het haalt en de wethouder gaat flankerend beleid formuleren, komt dat ook eind 2013. In 2014 hebben wij verkiezingen. Dan worden als een razende flankerende maatregelen neergelegd. Ik heb mijn twijfels met het oog op de snelheid waarmee plannen in deze stad worden uitgevoerd. Is het dan niet wijs om te zeggen dat het er eerder moet liggen?

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik ben benieuwd wanneer de D66-fractie tevreden is over de flankerende maatregelen. Het is logisch dat het een package deal is: je moet inzetten op doseren en op al die andere zaken, maar wanneer is de heer Fokke tevreden?

De heer **BUUNK** (VVD): Voorzitter! De term "flankerende maatregelen" klinkt altijd heel goed. Je slaat dat als een warme deken om je heen. Wat bedoelt de heer Fokke daarmee? Waar denkt hij aan?

De heer **FOKKE** (D66): Voorzitter! Wij weten dat de uitvoering moeilijk is, maar er komt iets aan. Het lijkt ons realistisch om er over een halfjaar mee te komen. Wij vinden dit dus een logische datum.

De heer Van Corler vraagt wanneer onze fractie tevreden is. Wij willen in ieder geval dat er flinke stappen zijn gezet met betrekking tot het uitwerken van het hoofdfietsnetwerk en een ander parkeer-beleid. De stadsboulevard bestaat nu uit een paar plaatjes en er is een integraal programma van eisen. Wij moeten daarmee stappen gezet hebben. Daarmee heb ik ook de vraag van de heer Buunk beantwoord, want dit zijn maatregelen die ertoe kunnen bijdragen dat de stad aantrekkelijker en bereikbaarder is.

Ik sluit af met drie aanbevelingen. Ten eerste: ga door op de ingeslagen weg. Die aanbeveling ondersteunen wij en daarom zullen wij instemmen met het ambitiedocument Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar. Ten tweede: meer nadruk op uitvoering. Wij vragen al jaren om meer rood asfalt, maar de uitvoeringskracht van de organisatie lijkt beperkt. Maak haast! Ten derde: de focus op de fiets. Wij hebben het helemaal in eigen hand. Maak fietsen aantrekkelijker! Fietsen hebben bijvoorbeeld last van het toenemende aantal snor- en bromfietsen op de fietspaden. De grote snelheidsverschillen, de herrie en de uitstoot maken deze combinatie onveilig, ongezond en onaantrekkelijk. Kan de wethouder toezeggen dat hij met beleid komt om deze problematiek aan te pakken? De Fietsersbond heeft al voorstellen, dus ik kan mij niet voorstellen dat dit lang hoeft te duren. Ik heb een motie "Bromsnor" achter de hand.

De heer **HOEK** (CDA): Voorzitter! De hoeveelheid stukken die wij krijgen, is niet te peilen, maar ik dacht dat wij een stuk van de wethouder hadden ontvangen, waarin uitvoerig op dit punt wordt ingegaan. Hij vergeleek Utrecht met Amsterdam en andere gebieden. Zijn conclusie is dat het juridisch niet haalbaar is.

De heer **FOKKE** (D66): Tijdens de commissiebehandeling heb ik gevraagd of het mogelijk is om bromfietsen op de rijbaan te laten rijden. Die maatregel wordt in veel steden ingevoerd. De wethouder heeft in de commissiebrief uitgelegd waarom dat in Utrecht wel heel kort door de bocht is. Dat kunnen wij ons voorstellen, maar dat betekent niet dat het probleem weg is. Het is nog steeds heel vervelend als je over een fietspad rijdt en er met tweemaal zo hoge snelheid een bromfietser langs komt. Dat maakt fietsen onaantrekkelijk. Wij vragen het college met andere voorstellen te komen om die overlast te beperken en fietsen aantrekkelijker te maken.

De heer **BUUNK** (VVD): Voorzitter! Ik heb een interruptie op een eerder deel van het betoog van de heer Fokke, namelijk over de hoofdprincipes van het ambitiedocument. Ik heb in mijn bijdrage al gezegd dat je rekening moet houden met het principe "de gebruiker staat centraal". De verkeersruimte moet daarop goed worden ingericht. Ik heb de heer Fokke allerlei opmerkingen horen maken die volgens mij gaan over gedragsverandering. Ziet de D66-fractie dit document als een instrument voor gedragsverandering van de reiziger?

De heer **FOKKE** (D66): Als het gedrag niet verandert, verandert er niets. De discussie die wij altijd voeren, betreft de manier waarop je dat gedrag moet veranderen. Wij zijn niet voor het belerende vingertje. Wij geloven dat dit niet werkt. Wij zijn er wel voor om de stad aantrekkelijker in te richten, zodat gebruikers zelf de fiets pakken in plaats van bus of auto, omdat dat prettiger is of omdat je die gemakkelijker kwijt kan. Dat is een gedragsverandering en die hebben wij nodig willen wij iets kunnen doen aan de luchtkwaliteitsproblemen die er in Utrecht zijn. Het uitgangspunt neigde eerst wat te veel naar het belerende vingertje, maar "de gebruiker centraal" vinden wij een logisch uitgangspunt. Wij ondersteunen dat dan ook.

Mevrouw **BIKKER** (ChristenUnie): Voorzitter! Wat maakt nu dat de D66-fractie erin gelooft dat met al die verleidelijke zaken inderdaad de halvering van de autogroei kan worden geregeld? Dat is immers de aanname waarop dit hele document steunt.

De heer **FOKKE** (D66): Wij zien elders dat het kan. Kijk naar een stad als Groningen of Amsterdam. De modal split, oftewel: hoeveel mensen pakken de auto en hoeveel de bus, is daar wezenlijk anders dan in Utrecht, omdat daar andere keuzes zijn gemaakt in het mobiliteitsbeleid. Daar wordt er consequent voor gekozen om de stad aantrekkelijk te maken om te fietsen. Wij zeggen dat dit wel degelijk kan, maar dat het een lange adem vergt en uitvoering. Daarom stemmen wij hiermee in en zeggen wij: aan de slag! Met deze opmerkingen kunnen wij instemmen met het ambitiedocument, want een aantrekkelijk Utrecht is wat ons betreft een bereikbare ambitie.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Met het ambitiedocument Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar wordt een noodzakelijke omslag in het Utrechtse mobiliteitsbeleid vastgesteld. Inderdaad is dat een politieke keuze. Wij zitten hier om dat soort politieke keuzes te maken. De zeven principes uit het document geven een goed kader om de bereikbaarheid van de stad vorm te geven. Wij vinden het goed dat de kwaliteit van de openbare ruimte in de afwegingen rondom mobiliteit een belangrijke plek krijgt, dat de fietser als primair vervoersmiddel wordt gezien en dat de stadsring een stadsboulevard wordt. Ik ben bij verschillende bijeenkomsten bij de wijkraden geweest en daar waren allemaal positieve geluiden te horen over de ambities.

Inmiddels hebben wij een erratum ontvangen op de voorjaarsnota, waarin de belangrijke maatregelen die niet passen binnen Aantrekkelijk en Bereikbaar op de B-investeringslijst staan. De vraag is of wij hiermee alles hebben afgevangen dat niet in het ambitiedocument past. Graag hoor ik van de wethouder hoe hij verder met de oranje maatregelen in het MPB omgaat.

Dan kom ik bij Utrecht-West. De GroenLinks-fractie steunt de keuze voor het doseren van het autoverkeer om de autodruk in Utrecht-West te verminderen. Het is een noodzakelijke maatregel. Wij hebben op dit moment geen voorkeur voor de vorm waarin dit doseren gaat plaatsvinden. Het raadsvoorstel is aangepast, zodat de uitwerking van deze voorkeursvariant nog terugkomt in de raad. Dat is prima. Wel vragen wij de wethouder waarom er pas in het vierde kwartaal van 2013 over besloten kan worden.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Met onze interruptie op de CDA-fractie gaven wij aan dat het wel leuk is, Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar, maar dat door de verschillende politieke besluiten die de afgelopen jaren zijn genomen, er vanaf 1 januari 2015 waarschijnlijk geen sprake meer is van een bereikbare stad. Wij hebben er nu eenmaal alles aan gedaan om de ontwikkeling van het openbaar vervoer in deze stad de nek om te draaien door ons stadsvervoerbedrijf te verkopen, door niet aan de gang te gaan met de noodzakelijke verspreiding van het openbaar vervoer over meerdere knooppunten in de stad en door alles vast te laten lopen op Utrecht Centraal.

Wij zijn blij met een document waarin voor het eerst doseerinstallaties aan de rand van de stad worden genoemd. Wij denken namelijk dat, als wij de stad uiteindelijk weer bereikbaar willen hebben, het noodzakelijk is dat de lucht in de stad voldoende gezond is en daarvoor moeten volumemaatregelen worden genomen. Die kunnen wat ons betreft alleen maar plaatsvinden aan de rand van de stad. Iedereen die zegt dat wij draconische maatregelen gaan nemen, maar dan alleen op die plekken waar het probleem zich voordoet, zorgt er alleen maar voor dat er meer kilometers door de stad moeten worden gereden. Wij denken dat het noodzakelijk is om die maatregelen te nemen aan de rand van de stad en dan ook bij alle toegangswegen aan de rand van de stad, dus ook bij de zogeheten fly-in.

De doseerinstallatie bij de noordelijke stadsas is eigenlijk heel maf, want die is niet aan de rand van de stad, maar middenin de stad. Wij staan er daarom dubbel in. Wij zijn nooit voorstander geweest van het idee van één ongedeelde stad. Dat leek ons altijd een vreemd idee met zo'n enorm groot kanaal en een snelweg er doorheen. Wij hadden die ontwikkeling liever anders gezien. Wij zien wel dat met deze doseerinstallatie op die plek één ongedeelde stad voor de auto in ieder geval niet meer bestaat. Die keuze wordt gemaakt, maar het is ook handig om je bij de andere ontwikkelingen rond Leidsche Rijn nog eens af te vragen of het idee van een ongedeelde stad wel zo slim is.

Sinds de bespreking in de commissie hebben wij nog het een en ander voor onze kiezen gekregen bij de voorjaarsnota. Ik lees bij de argumenten in 1.7 dat de beleidsprincipes van het ambitiedocument en het dynamisch stedelijk masterplan elkaar versterken. In de voorjaarsnota hebben wij gezien dat het bedrag dat voor het dynamisch stedelijk masterplan beschikbaar is, is teruggedaan van EUR 9 miljoen naar EUR 5 miljoen. Ik vraag mij af hoe zich dat verhoudt met het versterken van de beleidsprincipes van het ambitiedocument. Kan de wethouder dat uitleggen?

De heer **OLDENBORG** (SLU): Voorzitter! Wij hebben al diverse malen gesproken over het ambitiedocument. Het zijn mooie ambities. Utrecht is aantrekkelijk en ook bereikbaar, het is maar net hoe je komt. Eén ding weten wij wel en dat is deze week helder geworden. Als je deze ambities realiseert, moet je heel snel zijn. In 2015 moeten wij immers voldoen aan de normen en op veel plekken in de stad zitten wij nog ver van de normen af. Veel mensen in de stad twifelen of wij die normen überhaupt gaan halen. Als je uitgaat van het ALU, blijkt dat het aantal auto's uit de referentievariant 2015 in het geval wij niets doen, er vandaag al rijdt. Dat is niet 2015, dat is nu. Dan krijgen wij de groei nog. Het halveren van de groei helpt niet, want nu zijn wij al op veel plekken over de normen heen waarmee in 2015 is gerekend.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij zijn het erover eens dat er moet worden gewerkt aan de luchtkwaliteit. Is de heer Oldenburg het met mij eens dat het ook noodzakelijk is om te werken aan de omslag in denken over mobiliteit? Dit gaat verder dan de grens van 2015.

De heer **OLDENBORG** (SLU): Daar kom ik nog op. Ik heb alleen aangegeven dat je niets opschiet met alle maatregelen die je neemt om de bereikbaarheid per auto op een of andere manier te bevorderen. Wij moeten langzamerhand op het punt komen dat wij inderdaad die omslag moeten maken. Een persconferentie zoals afgelopen week is dan niet de meest handige manier. In Duitsland heeft men wel degelijk een systeem waarbij men rekening houdt met de vervuiling van auto's. Daar regelt men dat op deelstaatsniveau. Je moet het in een groter verband doen en het niet op deze manier presenteren. Ik denk wel dat wij voor 2015 veel verder zullen moeten gaan dan wat in dit ambitiesdocument staat. Ik ben bang dat wij op 1 januari 2015 constateren dat wij er niet gekomen zijn en dat de boel op slot moet. Ik weet dat de heer Buunk het daar niet mee eens is.

De heer **BUUNK** (VVD): Voorzitter! Daarover wil ik het niet hebben. Ik raak een beetje de weg kwijt. De heer Oldenburg spreekt over het ambitiesdocument Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar. De heer Van Corler hoor ik voortdurend spreken over een noodzakelijk anders denken over mobiliteit. De heer Fokke wil er een gedragsverandering mee bewerkstelligen en koppelt het aan allerlei luchtkwaliteitskwesies. Ik heb de wethouder in de commissie horen zeggen dat het ambitiesdocument niet in het kader van het luchtkwaliteitsbeleid is, maar als een algemene impuls moet worden gezien voor een betere kwaliteit van de verkeersruimte in de stad. Dat vond ik mooi en nu wordt het voortdurend aan elkaar geplakt. Kan de wethouder nog eens uitleggen hoe het zit? Wat is het doel van het ambitiesdocument en is het niet zo dat het Actieplan Luchtkwaliteit en de wijzigingen daarop specifiek bedoeld zijn voor de luchtkwaliteitsproblematiek? Dat staat in zekere zin los van elkaar.

De **VOORZITTER**: Die vraag leiden wij door naar de wethouder. De heer Oldenburg vervolgt zijn betoog.

De heer **OLDENBORG** (SLU): Voorzitter! Ik wil wel even reageren op de heer Buunk. De ambitie snap ik. Natuurlijk moeten wij proberen om Utrecht bereikbaar te maken. Dat kan echter alleen tegen de achtergrond van de ellende die ons boven het hoofd hangt. Ik kan niet anders dan die ambitie beoordelen tegen het feit dat wij in 2015 verder moeten zijn dan die normen. In het document staat een aantal maatregelen, waarvan ik mij ernstig afvraag of die voldoende zijn. Die moeten ook nog worden uitgewerkt. Op deze manier halen wij 1 januari 2015 niet en dan moet de boel op slot. Die ambitie zal veel hoger moeten liggen en er zullen misschien wel veel drastischer maatregelen moeten worden genomen. Bij agendapunt 9 zie ik een doseerinstallatie, maar ik kan mij daarbij weinig voorstellen. Dat moet nog worden uitgewerkt en het moet in 2015 werken.

De keuzes die achter het ambitiesdocument liggen, snap ik en ik ben daar niet tegen. Ik wil die omslag in denken wel. Ik ben alleen bang dat de ambitie veel te laag is. Wij moeten drastischer maatregelen nemen om te zorgen dat Utrecht in 2015 aantrekkelijk is en dat er nog enige beweging in de woningmarkt is. Ik vind de ambities dus te weinig concreet. Het blijft te veel hangen in wat er gaat gebeuren, terwijl er allang iets had moeten gebeuren. Dat is mijn probleem met dit voorstel.

Mevrouw **BIKKER** (ChristenUnie): Voorzitter! Het is ruim een jaar na de toezending van het ambitiesdocument, eind juni 2011. Er is al heel veel over dit document gezegd, ook in de raadszaal en de verschillende commissies. Ik ga dan ook proberen het standpunt van de ChristenUnie-fractie samen te vatten. De ambities hebben ons hart, evenals het verkeer van deze stad en een groene stad. Wij kunnen er lang over spreken, maar ik doe mijn best.

De ChristenUnie-fractie vindt de ambities schitterend. De omslag zien wij graag. Als je zelf deze stad in elkaar zou mogen zetten met een onbepaalde pot aan middelen –een soort Sim City zonder rampen– zouden wij wel te porren zijn voor dit document met al die mooie trams en groene stadsboulevards. Maar helaas, zo'n groot geloof in de maakbaarheid heeft de ChristenUnie-fractie niet.

Er is een aanname dat dit ambitiesdocument de autogroei halveert. Wij hebben daarvoor geen onderbouwing gevonden. Er zijn kostbare ideeën, zoals de groene stadsboulevards, maar hoe wij die moeten bekostigen terwijl het Rijk zegt dat de potten leeg zijn, weet ik niet.

Het is mooi, heel mooi, maar helaas niet reëel. Wat staat er nu in 2014 als dit college afscheid neemt? Duidelijk is dat er daarna problemen zullen ontstaan in Leidsche Rijn als de wachtrij voor het doseerlicht zich heeft gevormd. Mogelijk heeft West er geen last van, maar het wordt iets opgeschoven. Dat zijn brokken qua luchtkwaliteit en qua normen die je als coalitie niet moet willen.

Wij vinden het prettig dat de wethouder heeft toegezegd dat hij de demping van de groei jaarlijks zal monitoren. Voorlopig is er echter nog geen onderbouwing dat dit document gaat helpen om die normen, die gekoppeld zijn aan de halvering van de groei, te halen. Het is een waagstuk.

De heer Buunk ging zojuist in op de koppeling tussen luchtkwaliteit en dit document. Hij vindt dat je het los moet zien. Ik vind juist dat de koppeling te gering is. Laten wij die discussie, die wij in de commissie meermalen hebben gevoerd, nu niet verder voeren.

Ik vraag het college waarom de doseerinstallatie pas in 2015 komt en de uitwerking pas eind 2013. Waarom schuift het dit probleem vooruit? Het college wil toch die omslag? Dan vraagt het ook lef, ook al zal niet iedereen het ermee eens zijn.

De heer **BUUNK** (VVD): Voorzitter! Ik weet niet of mevrouw Bikker en ik van mening verschillen over het verband tussen luchtkwaliteit en dit document. Ik heb alleen de woorden van de wethouder herhaald die hij in de commissie heeft uitgesproken. Het vehikel voor de aanpak van de luchtkwaliteitsproblematiek is het Actieplan Luchtkwaliteit en de wijzigingen die hij daarop gaat aanbrengen. Dat komt nog naar de raad. Dit ambitiesdocument is een bredere visie, waarin de kwaliteitsverbetering van het verkeerssysteem in de stad verder wordt uitgedacht. Ik kan mij die koppeling wel voorstellen. Als de wethouder ooit knips gaat uitvoeren, zal hij die in ieder geval mooi vormgeven met de ambitie uit dit document. Ik kan mij voorstellen dat het dan bij elkaar komt: routing, logica, knooppunten en poorten. Ik zie de verbinding, maar het zijn twee losse kaders. Ik maak mij zorgen over de stapeling van kaders en het door elkaar gebruiken van allerlei beleidskaders, waarbij sommige projecten in beide kaders vallen en andere niet. Dat is onduidelijk.

Mevrouw **BIKKER** (ChristenUnie): De halvering van de groei van het autoverkeer is duidelijk gemotiveerd vanuit de wens om te voldoen aan de luchtkwaliteitsnormen. Juist de gezondheid van de inwoners is belangrijk en daarom moet het verkeer veranderen. Dat slaat terug in het hele verkeersbeleid van de stad. Natuurlijk moet je uitkijken dat je het niet ten onrechte verknoopt, maar als je de gezondheid belangrijk vindt, moet je in het verkeersbeleid eraan werken dat de luchtkwaliteitsnormen niet worden overschreden. De ontdekkingen van de afgelopen weken stemmen je dan niet bepaald hoopvol, helemaal niet als je het in dit document lastig vindt om te concretiseren wat er in de huidige collegeperiode wordt gerealiseerd.

Ik eindig positief met de uitspraak dat ik de wensen en de ambities steun, zeker de ambitie voor de fiets als primair vervoermiddel. Ik zal graag allerlei zaken in de uitvoering steunen, maar ik vind het helaas te veel een droomdocument. Ik vind het niet fair om aan de burgers voor te houden dat dit het gaat worden. Het is mooi, maar wij kunnen het niet waarmaken. Helaas moet de ChristenUnie-fractie daarom tegen stemmen, tenzij de wethouder in zijn antwoord een wonderlijke reactie heeft op ons pleidooi. Ik sta daarvoor open.

De heer **FOKKE** (D66): Voorzitter! De ChristenUnie-fractie noemt het document onrealistisch. Het is zeker ambitieus, maar het is mij niet duidelijk waarom het onrealistisch is. Wij hebben al even gesproken over het geld. In het Meerjarenperspectief Bereikbaarheid zit ontzettend veel geld, EUR 300 miljoen alleen voor de auto. Daarmee moet je toch wel iets kunnen doen. Is geld de enige reden waarom de ChristenUnie-fractie dit onrealistisch vindt? Zo nee, waarom gunt de ChristenUnie-fractie het college dan niet de kans om het document verder uit te werken?

De heer **BUUNK** (VVD): Voorzitter! Vindt de D66-fractie het realistisch om een net aangelegde busbaan en Vleutenseweg te herinrichten, zodat die klinkerbestrating krijgt en eeuwig bloeiende bomen? Is dat nu realistisch? Dat is immers wat dit document belooft. Die ambitie legt het college neer.

De heer **FOKKE** (D66): Dit is één plaatje in het document van 70 pagina's. Het is een streefdocument. Wij gaan niet op basis van één plaatje beslissen wat wij wel of niet willen.

Mevrouw **BIKKER** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb ook schitterende plaatjes gezien van de Waterlinieweg. Dat gaan wij ook niet redden binnen de stadsbegroting. Daarvoor is rijksgeld nodig en dat is nagenoeg op.

Zo zijn er meer voorbeelden te noemen. Ik zou de vertramming reuze graag willen, maar ik vind het een waagstuk om te zeggen dat wij die gaan redden en dat wij daarmee de halvering van het autoverkeer realiseren. Ik zou het voorstel echt graag steunen, maar ik vind het niet eerlijk naar de bewoners toe, omdat wij het niet gaan redden. Dat is de optelsom die ik zelf ook betreurt. Aan het begin van de coalitieperiode heb ik gezegd dat wij het idee van de coalitie serieus willen nemen en oprecht willen beoordelen. Dat probeer ik nog steeds. Iedere uitwerking zal ik positief bekijken. De aanname kan ik echter niet volgen en deze is qua cijfers onvoldoende onderbouwd. Om die reden ondersteunt de ChristenUnie-fractie het voorstel niet.

De heer **KUIJPER** (Groep Kuijper): Voorzitter! Ik wacht de antwoorden van de wethouder af. Ik kan mij grotendeels aansluiten bij de woorden van de CDA-fractie.

Ik mis in het document de samenwerking met de ondernemers. Juist die samenwerking is van cruciaal belang om de luchtvervuiling tegen te gaan. Ik ben benieuwd naar het standpunt van de wethouder.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Wij zijn aan het einde van de eerste termijn van de raad. Ik stel voor om de vergadering even te schorsen.

De **VOORZITTER** schorst daarop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering verleent de **VOORZITTER** het woord aan de heer Lintmeijer.

De heer **LINTMEIJER** (wethouder): Voorzitter! Ik dank de fracties voor hun inbreng en het boeiende debat. Ik begin achteraan. Mevrouw Bikker vraagt om een wonderlijke beantwoording. Ik hoop dat ik dat niet ga bewerkstelligen, maar misschien bedoelt zij een wonderbaarlijke beantwoording. Dat zou ik graag doen. Het verrichten van wonderen is echter aan hogere machten toevertrouwd. Ik ga proberen om een eind in de richting te komen van wat mevrouw Bikker vraagt.

Het is goed om te schetsen waarom wij het ambitiedocument hebben gemaakt, hoe het zich verhoudt tot het bereikbaarheidsdocument en wat het vertrekpunt daarbij was. Het ambitiedocument is een visie. Je maakt een visie omdat je politiek iets wilt, omdat je iets wilt realiseren in de stad en omdat je daar lang plezier van wilt hebben, zowel vanuit mijn perspectief als uit dat van de stad. Vertrekpunt bij het maken van deze politieke visie is het collegeprogramma, waarin staat dat wij omwille van de gezondheid en de luchtkwaliteit in de stad met alle hoeveelheden nieuwe mensen die in de stad komen wonen, de groei van het autoverkeer willen beperken. Daarvoor is een doelstelling geformuleerd: het halveren van de groei en het zoveel mogelijk afwikkelen van het verkeer over bestaande wegen zonder dat er nieuwe wegen voor worden aangelegd.

De twee documenten die vandaag voorliggen, zijn uitwerkingen in twee stappen van de beide ambities. Het ambitiedocument Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar gaat over het werken van een mobiliteitsbeleid voor de langere termijn, waarbij enerzijds wordt ingezet op een andere modal shift en anderzijds wordt gezorgd dat niet de ruimte die het verkeer inneemt als maat wordt genomen voor wat wij in de stad willen. De kwaliteit van de openbare ruimte en van de stad willen wij nadrukkelijk verbinden met de wijze waarop wij het vervoer in de stad willen afvangen.

Wij kiezen er daarbij voor om volop in te zetten op de fiets en het openbaar vervoer en op het faciliteren van mensen, zodat zij voor deze wijzen van vervoer kunnen kiezen. Wij hebben in het collegeprogramma ook gezegd dat wij de auto niet in de ban doen. In het ambitiedocument doen wij dat ook niet. Wij zeggen alleen dat wij de auto niet op alle plekken in de stad willen, waar die de kwaliteit van de openbare ruimte, van de stad en de gezondheid van de mensen te veel in de weg zit.

Dat is vertaald in een visie waarmee wij meerjarig aan de slag gaan. Daarnaast hebben wij als alternatief voor de Spoorlaan opgenomen dat de bestaande en geplande infrastructuur zoveel mogelijk worden benut. Wij hebben in het kader van de benuttingsvariant Utrecht-West op verschillende manieren gekeken hoe dat het beste kan. Er zijn twee hoofdkeuzes. Als je de luchtkwaliteit aan de westkant van de stad en de druk op het vervoer aan de bestaande westkant van de stad wilt verminderen, zijn er twee hoofdkeuzes. De ene is zorgen voor beperkende maatregelen aan de Oog en Al-kant van de gele brug en de andere is zorgen voor beperkende maatregelen aan de Leidsche Rijn-kant van de brug.

Die varianten en meerdere subvarianten zijn zorgvuldig bekeken. Daaruit blijkt dat de meest effectieve maatregel, zowel in termen van kosten als in termen van het effect op de luchtkwaliteit en het geluid en daarmee op de gezondheid van de mensen in de stad, die aan de Leidsche Rijn-kant van de gele brug is.

Het is een maatregel die mensen verleidt om met de trein te gaan. Dat wordt vanaf mei 2013 een beetje gemakkelijker met een extra bediening. Ik ben daar heel blij mee. Ook verleid je mensen om met de fiets te gaan. De heer Fokke heeft al gezegd dat de fietsbrug nog niet klaar is, maar die is wel in aanbouw. Voorts moet Leidsche Rijn Centrum voor de auto van alle kanten te benaderen zijn, maar men moet er niet doorheen kunnen rijden. Als je dat doet via een doseerinstallatie of een inrichting die doorrijden niet aantrekkelijk maakt, heb je een goed effect en worden de stedelijke kwaliteit en de bereikbaarheid van Leidsche Rijn bewaakt.

Binnen de visie blijft Leidsche Rijn Centrum heel aantrekkelijk. Ik ben blij dat de heer Buunk verwijst naar het voorbeeld van Hamburg en Milaan. In die twee steden is door milieuzones voor personenauto's een aanmerkelijk schonere binnenstad gecreëerd dan een aantal jaren geleden het geval was. Dat kan heel goed hand in hand gaan met kwaliteit.

Met de visie en met de benuttingsvariant houdt het werk van het college om de stad aantrekkelijk en bereikbaar te houden natuurlijk niet op. Wij hebben in de raad en in de commissie een veelheid aan documenten en maatregelen van concrete aard besproken. Ik ga die niet allemaal opnieuw noemen, maar wij werken aan het Fietsenplan en wij hebben een OV-visie van de BRU die past bij wat in het ambitie-document staat. Daarin kiezen wij voor het ontwikkelen van HOV- of OV-knooppunten waaromheen de bereikbaarheid voor de fiets en auto worden geoptimaliseerd. Wij hebben een plan voor elektrisch vervoer om de stad schoner te maken voor wie er toch met de auto in moet, wij hebben een plan voor efficiënter goederenvervoer. Kortom: wij hebben heel veel gedaan.

In het Meerjarenprogramma Bereikbaarheid vertalen wij dat in concrete maatregelen. Zo gaat het met een visie. Als je de visie uitwerkt, kijk je wat er al staat, wat er nog wordt gedaan en hoe dat wordt gefinancierd. Dat heeft geleid tot een Meerjarenprogramma Bereikbaarheid waarin wij met de kennis en de gegevens van nu tot een duidelijk overzicht komen van wat ons de komende jaren te doen staat. Op dezelfde manier is er de uitwerking in het Fietsenplan. Daarmee loopt de vertaling voor de jaarsneden die wij nu kunnen beïnvloeden en overzien in de pas met de visie die wij willen maken.

Over enkele knelpunten moeten wij apart spreken, omdat een aantal te maken heeft met afspraken die wij in het kader van het NSL hebben gemaakt. Staat daarmee het ambitiedocument los van het NSL? Ik heb in de commissie niet beoogd om dat te zeggen. Het ambitiedocument heeft een strekking die een visie tot gevolg heeft die een aantal jaren verder mee moet. In het NSL nemen wij maatregelen om te zorgen dat wij in 2015 voldoen aan de luchtkwaliteitsnormen volgens de Europese normen. Het college heeft altijd gezegd dat niet voldoende te vinden en te willen doorgaan om te zorgen dat wij verder onder die normen komen. Het NSL is een afsprakenkader van maatregelen die wij moeten nemen en die wij gefinancierd hebben. Als je die niet neemt, moet je zorgen voor een alternatief.

Tegelijkertijd hebben wij geconstateerd dat het moeite zal kosten om de NSL-maatregelen te halen. Het aanvullende pakket dat wij de raad, voorzien van de monitor en de meetresultaten van het eerste jaar, deze week hebben toegestuurd, voorziet erin om wat extra gas te geven voor het halen van de lucht-kwaliteitsdoelstellingen. Vanuit de langetermijnvisie willen wij voor de periode tot en met 2015 concrete maatregelen nemen die in het NSL staan en die aanvullend in het pakket worden voorgesteld om de Europese normen ruimschoots te halen. Wij blijven monitoren om te kijken of wij op de goede weg zitten.

Het ALU en de Spoorlaan die daarin staat, heeft een verdere strekking dan 2015. Dat loopt tot 2020. Naarmate je verder weg kijkt, moet je nagaan of je vanuit de visie in het ambitiedocument moet bijsturen. Dat doen wij op de momenten waarop wij de verdere concretisering voorleggen.

Het visiedocument vertelt welke ambities het college heeft om de stad aantrekkelijk en bereikbaar te houden. De benuttingsvariant Utrecht-West kiest voor een oplossing die kostenefficiënt is, die de kwaliteit van Leidsche Rijn in stand houdt en die leidt tot een goede benutting van de bestaande wegcapaciteit in de stad. Het Meerjarenprogramma Bereikbaarheid vertaalt dat in de financiële gevolgen voor de jaarsneden. Het NSL en andere ALU-maatregelen zijn een concretisering van de maatregelen die je neemt om de lucht schoner te maken. Daarmee is de samenhang geschetst.

De heer **BUUNK** (VVD): Voorzitter! De wethouder zegt dat de samenhang is geschetst en hij heeft daarvoor de woorden visie, strategie, programma, perspectief, visiedocument en ambitiedocument nodig gehad. Ik blijf het een stapeling van strategische beleidsdocumenten vinden. De wethouder heeft nog niet de Mobiliteitsnota genoemd. Gaat die nota dit ambitiedocument niet gewoon vervangen? Zou het niet handig zijn om het in één kader te vervatten? Anders blijven wij bezig met het stapelen van visies, ideeën en perspectieven met een langetermijnhorizon.

De heer **LINTMEIJER** (wethouder): Dat valt te bezien. Wat mij betreft kan de Mobiliteitsnota bijna een annexe zijn bij het ambitiedocument. Hoe dat samenhangt met een verdergaand mobiliteitsbeeld moeten wij bespreken als de nota voorligt. Ik heb ook de nota Parkeren en Stallen niet genoemd. Ik heb in de commissie gezegd dat wij de laatste hand leggen aan het concept en dat wij direct na de zomer die nota met heel concrete maatregelen voor de aanpak van de parkeerdruk in de stad aan de raad willen presenteren. Ik vind het aanvullend pakket luchtkwaliteitsmaatregelen buitengewoon concreet, los van de discussie welk onderdeel van het pakket de VVD-fractie minder aanstaat. Die discussie voeren wij op dat moment.

De heer Hoek zegt dat het een politieke visie is, maar niet de zijne. Dat kan natuurlijk. Ik kan niet anders dan dat respecteren. Aan de andere kant deelt de heer Hoek een aantal uitgangspunten. Naarmate het concreter wordt, komen wij misschien wel dichter bij elkaar. Hij noemde het voorbeeld van de P+R-terreinen aan de rand van de stad.

In de motie van de CDA-fractie zit het element om in overleg te treden met de eigenaren van de parkeergarages om te kijken of wij daar meer belanghebbendenplaatsen kunnen realiseren. Dat overleg wil ik natuurlijk voeren. Ook ik onderken, mede in samenhang met het kwaliteitsplan voor de openbare binnenstad, dat het goed is om, als je parkeerplaatsen op straat weghaalt, die te maken in bijvoorbeeld de Vaartserijn-garage of in andere bestaande garages. Ik wil dat graag onderzoeken. Een aantal elementen in de motie die mij minder aanspreken, laat ik even liggen.

Er is gevraagd wat de stadsboulevard is. Ik zal niet verwijzen naar de plaatjes en de tekeningen. De stadsboulevard is een route door de stad, waar je kunt vertoeven en jezelf kunt verplaatsen, maar die niet de primaire functie heeft om stadsdelen met elkaar te verbinden. Dat willen wij meer aan de randen van de stad doen.

Mevrouw Nalis wijst op de noodzaak om tot uitvoering over te gaan. Zij weet wellicht van mijn ultieme inspanning om te zorgen dat wij daadwerkelijk tot de realisatie komen van de concrete plannen die op de plank liggen. Deze oproep is zeer aan mij besteed. Wij hopen de komende twee jaar en hopelijk ook daarna hard aan de slag te zijn met het aanleggen van fietspaden, het verbeteren van het openbaar vervoer, voorsnag met de BRU, en met het realiseren van de ambities uit het Meerjarenprogramma Bereikbaarheid.

Mevrouw **NALIS** (PvdA): Voorzitter! Ik heb de wethouder gevraagd hoe hij ervoor zorgt dat de overlast van al het werken aan de fietspaden en wegen wordt beperkt.

De heer **LINTMEIJER** (wethouder): Dat is bijna een studie apart. Ik heb eerder in de commissie gezegd dat ik samen met wethouder De Rijk een studie doe naar de vraag hoe wij de tijdelijke bereikbaarheid beter kunnen vormgeven en daarin de fiets als primair element zijn plek kunnen geven. Met de uitkomsten van dat onderzoek komen wij na de zomer naar de raad. Ik kreeg onlangs van de Fietzersbond te horen dat het op veel plekken beter gaat dan in het verleden. Wij kijken werkende weg hoe wij het verder kunnen vormgeven en verbeteren.

De heer **BUUNK** (VVD): Voorzitter! Ik kom even terug op de stadsboulevard. Het rapport spreekt nog van een "verdeelring", maar het wordt een stadsboulevard. Ik hoor de wethouder zeggen dat die geen functie heeft in het verkeer tussen stadsdelen. Het wordt dus een lokale ontsluitingsweg. Aan welke verkeersintensiteit denkt de wethouder? Wat zijn de grenzen voor de rangorde van wegen?

De heer **LINTMEIJER** (wethouder): Ik ben voorzichtig om met getallen te komen waar ik voor eeuwig aan vastzit, maar ik denk eerder aan 10.000 motorvoertuigen dan daarboven. Je moet de stadsboulevard niet zien als een rondje om de stad rijden. Als je ervoor kiest om die route te nemen, weet je dat je er niet met de hoogste snelheid overheen kan, maar dat je het als een lokale ontsluitingsweg of een wijkgerichte ontsluitingsweg moet beschouwen. Als je ervoor kiest om de ring te nemen, ben je feitelijk in de meeste situaties sneller op je plek. Nog beter is het natuurlijk om de fiets te pakken, maar dat gelooft de heer Buunk onmiddellijk van mij.

De heer **BUUNK** (VVD): Dat geloof ik inderdaad onmiddellijk van de wethouder. Een aantal van deze wegen heeft een verkeersintensiteit van boven de 25.000 voertuigen per etmaal. De wethouder wil dus forse aantallen verkeersbewegingen naar de snelwegruit, die overigens ook in de stad ligt, duwen. Ik heb nergens gelezen dat hij het overleg aangaat met Rijkswaterstaat over de vraag hoe dat bovenop de bereikbaarheidsopgave van het programma Verder wordt gelegd. Dat moet concreet en snel, want het is nu in uitvoering. Hoe doet de wethouder dat?

De heer **LINTMEIJER** (wethouder): Wij zijn met Rijkswaterstaat en met de provincie permanent in overleg over de relatie tussen wat er in de stad wordt gedaan en wat er rondom de stad wordt gedaan. In het kader van de NRU en de verbreding van de A27, waarmee de raad unaniem maar onder een aantal strikte voorwaarden heeft ingestemd, voeren wij die gesprekken permanent. De budgetten waarmee wij werken, zijn breder dan alleen de Verder-budgetten. Voor 2013 staat er overigens in het Verder-gebied een evaluatie gepland met als mogelijke uitkomst een herprogrammering. Dat biedt dus alle ruimte om met een nieuwe visie in de hand bij te sturen. Ik beloof niet dat de centrumring zoals wij die nu kennen volgend jaar of over enkele jaren een stadsboulevard is geworden. Dat zou een wonderlijke droom zijn. Als de raad instemt met het Meerjarenprogramma Bereikbaarheid kunnen wij vanuit het daarin voorgestelde bedrag voor veiligheid aan de slag op de Cartesiusweg. Als je dat doet, kijk je ook naar de visie voor de lange termijn. Wij kunnen dan stappen zetten om de weg zodanig in te richten dat je die visie een stap dichterbij brengt. Op dezelfde manier kijken wij met Rijkswaterstaat in het kader van de verbreding van de A27 wat het effect is op de Waterlinieweg als je voor variant x of y kiest. Ook kijk je wat onze visie daarover zegt. Wij kunnen dan een vormgeving kiezen die binnen de visie past.

De **VOORZITTER**: De heer Buunk is bijna door zijn tijd heen. Hij mag deze interruptie nog plegen en hierna nog eentje. Dan is zijn tijd op.

De heer **BUUNK** (VVD): Voorzitter! De wethouder spreekt op ontspannen toon over overleg dat wordt gevoerd met de provincie en Rijkswaterstaat. Hij zegt ook dat de omvorming van de stadsboulevard naar een minder intensieve verkeersweg jaren verderop ligt. Hij zegt dus in feite dat hij op dit moment nog niet in gesprek is over de concrete hoeveelheid toename verkeer op het snelwegsysteem van Utrecht. Die belofte wordt dus in de komende vijf tot tien jaar niet ingelost. Klopt dat?

De heer **LINTMEIJER** (wethouder): Nee, dat heb ik mijzelf niet horen zeggen. Wij hebben het voorliggende ambitiedocument doorgerekend op de effecten in de stad. Voor de periode 2020–2030 is er binnen de stad een teruggang in groei van het autoverkeer van 30% naar nog geen 10%. In Leidsche Rijn halveer je daadwerkelijk de groei. Ten opzichte van wat er nu al op de ring rijdt, leidt dat tot een marginale toename van nog geen 1% op de snelwegen. Dat betekent dat het adaptieve vermogen van de ring om de stad vele malen groter is dan het adaptieve vermogen van de wegen binnen de stad. Daarom is wat een klein slokje op de ring is, een enorme slok binnen de stad. Dat geeft mij het vertrouwen dat je, door het verkeer op een goede manier rondom de stad te leiden, daadwerkelijk slagen maakt waardoor je binnen de stad tot een enorme reductie kan komen van de groei van het autoverkeer. Daarover spreken wij concreet met Rijkswaterstaat.

De heer Fokke zei: ga door, maak haast, focus fiets. Ik vat het maar even kort samen. Ik zou bijna zeggen: heeft hij mij iets anders horen zeggen? Ik heb het misschien niet zo bondig geformuleerd als hij, maar met dezelfde ontspanning en krachtdadigheid herhaal ik die woorden. Het college vindt dit een visie die het waard is om mee door te gaan. Het haast maken gaat over de uitvoering en de focus op de fiets deel ik van harte.

De heer **FOKKE** (D66): Voorzitter! Het is niet de eerste keer dat ik hiernaar heb gevraagd. Ik veronderstel dus dat ons standpunt bekend is. De reden waarom wij er keer op keer naar vragen, is dat wij vinden dat er vaart moet worden gemaakt. Wij weten dat de wethouder dat wil. Niets dan hulde daarvoor. Zo af en toe horen wij goede verhalen, zoals van de Fietzersbond die heel blij aan de slag was, maar tegelijkertijd krijgen wij nog niet iedere week een persbericht over een mooi aangelegd stuk rood asfalt. Dat zouden wij graag iedere week krijgen. Hoe gaat de wethouder ervoor zorgen dat de uitvoeringskracht bij verkeer echt toeneemt, zodat wij meer kilometers kunnen maken?

De heer **LINTMEIJER** (wethouder): Ik had niet willen beginnen over het mailtje van de Fietzersbond van vanmiddag, want dat zou te veel voor de hand liggen. Door een ingreep en een focus op de organisatie zijn wij op dit moment daadwerkelijk rode meters aan het maken. Wij weten dat wij heel veel vragen van de mensen en tegelijkertijd weten wij ook dat wij, door de focus veel meer te leggen op directe resultaten, die slagen willen gaan maken. Met die dagelijkse kost zijn wij op dit moment bezig. Die focus dringt steeds meer door in de organisatie. Het mailtje van vanmiddag was daarvan een illustratie.

Als ik vanuit dat perspectief kijk naar het amendement van de heer Fokke, ben ik het ermee eens dat de definitieve inpassing van de doseerinstallatie gelijk kan oplopen met maatregelen als de fietsroutes, het effectievere HOV, het parkeerbeleid en dynamisch verkeersmanagement. Ik kan dus goed met het amendement leven, omdat het is wat ik beoog hier neer te zetten.

De maatregelen die wij nemen –ik herinner aan de discussies over de busbaan en de Van Zijstweg– moeten wij meten op hun gevolgen voor de luchtkwaliteit. Ik wil "maak haast" vertalen in "voortvarend, maar ook zorgvuldig waar het moet" in termen van luchtkwaliteit en andere vormen die de gezondheid van mensen raken.

De heer Van Corler vraagt specifiek of het erratum op de B-lijst alles afdekt. Volgens mij dekt het alles af waarover wij met de raad willen besluiten of het passend is of niet. Een enkel oranje punt zit in het NSL en ik wil gesprekken voeren over de vraag of je die op een andere manier kunt vormgeven.

De heer Van Corler vraagt waarom de concrete uitwerking van de doseerinstallatie pas in het vierde kwartaal van 2013 volgt. Dat heeft te maken met de ontwerpsnelheid van de Parijsboulevard en Leidsche Rijn Centrum. Je kunt wel een stoplicht of een pleintje tekenen, maar het is handig om het onderdeel te laten zijn van de opgave voor het ontwerp van Leidsche Rijn Centrum. Vandaar dat tijdstip, dat nog wel in deze collegeperiode valt.

De heer Eggermont heeft gevraagd hoe de passage over het DSM samenhangt met wat er in de voorjaarsnota staat over het terugbrengen van de budgetten voor het DSM. De redentie is nog steeds hetzelfde, maar als de intensivering voor het DSM door de huidige marktomstandigheden een pas op de plaats moet maken, is het niet zo dat wij dat voor onze langetermijnvisie op een andere manier inschatten. Ik ben ervan overtuigd dat wij steeds moeten blijven kijken hoe te nemen verkeersmaatregelen passen bij de kwaliteit van de stad en bij gewenste ontwikkelingen in de stad. Wij moeten nagaan hoe je dat op een zodanige manier vormgeeft dat de bereikbaarheid goed is en dat de kwaliteit van de stad, ook bij binnenstedelijke herontwikkeling, op een goede manier vorm krijgt.

De heer Oldenburg heeft nogmaals gewezen op de urgentie van de luchtkwaliteitsmaatregelen. Ik heb daarover al het een en ander gezegd. Hij snapt de keuzes, maar wil die meer concreet zien. Ik heb gezegd dat wij op een aantal fronten volop bezig zijn met die concretisering. Wij spreken er donderdagavond over en ik hoop snel na de zomer het uitgebreidere pakket luchtkwaliteitsmaatregelen te bespreken.

Ik ben begonnen met mevrouw Bikker en kom nu weer bij haar terug. Ik hoop dat ik haar duidelijk kan maken dat wij spreken over een combinatie van een ambitie en een visie, die op kwaliteit wil sturen. Wij willen die verbinden aan de huidige budgetten. Als wij in de toekomst met budgetten voor realisatie te maken krijgen, geven zo'n ambitie en visie daaraan richting. Dan kom je daadwerkelijk in een kwaliteitsbewaking terecht inzake de vormgeving van de stad en de verschillende vormen van bereikbaarheid daarin. Wij hebben te vaak keuzes gemaakt waarbij de vormgeving van verkeerswegen heeft geleid tot erosie van de kwaliteit van de stad. Die omslag wil ik graag maken. Dat is geen wonderlijke boodschap, maar toch een boodschap van hoop en verwachting.

De heer **FOKKE** (D66): Voorzitter! Ik heb een toezegging gevraagd over brom- en snorfietsen. Ik heb een motie achter de hand, maar kan mij bijna niet voorstellen dat die nodig is. Ik heb dit punt gemist in de beantwoording van de wethouder.

De heer **LINTMEIJER** (wethouder): De heer Fokke heeft gelijk. Hij heeft in de commissie daarnaar gevraagd en ik heb toen toegezegd alvast wat onderzoek toe te sturen. Dat heb ik onbevangen gedaan. Ik zeg toe dat wij aan de hand van die onderzoeken en van onze eigen inzichten kijken wat er daarvan mogelijk is in Utrecht.

De **VOORZITTER**: Ik heb de wethouder niet expliciet horen ingaan op het amendement.

De heer **LINTMEIJER** (wethouder): Ik heb het amendement expliciet genoemd. Ik heb geen beweging bij de indieners gezien. Ik ben nog niet ingegaan op de motie van de fracties van VVD en CDA. Deze motie spreekt mij in deze vorm niet aan en ik zal die niet overnemen.

De heer **BUUNK** (VVD): Voorzitter! Ik heb in eerste termijn een vraag gesteld aan wethouder Isabella. Ik maak mij zorgen over de inpasbaarheid van een systeem van pleintjes, verkeerserven, woonerven en chicanes in Leidsche Rijn Centrum en vraag mij af of er met de partners in het plan is overlegd en of zij hebben aangegeven akkoord te zijn met de aanpassing van het ontwerp.

De heer **ISABELLA** (wethouder): Voorzitter! Ik maak mij niet zoveel zorgen over de pleintjes en alles wat de heer Buunk net noemde. Dat gaat heus goed komen, want er is goed naar gekeken. Er is overlegd met de partners, maar wij hebben niet uitdrukkelijk om hun toestemming gevraagd. Er is gesproken met de partijen en deze wethouder Leidsche Rijn maakt zich daarover dan ook geen zorgen.

De heer **BUUNK** (VVD): Voorzitter! Ik heb de wethouder niets horen zeggen over het gevaar van de stapeling van beleidskaders en over de hoeveelheid doelen, wensen en ambities die aan elk van de afzonderlijke projecten wordt opgehangen. Dat blijft mijn belangrijkste zorgpunt. Ik vind het een uitholling van de kaderstellende rol van de gemeenteraad. Ik maak mij zorgen over de manier waarop de wethouder de uitwerking voorstelt, in het bijzonder voor een onderwerp als de stadsboulevard. De wethouder zegt dat hij veel in overleg is met de partners, provincie en Rijkswaterstaat, maar dan gaat het om verkeersaantallen die te maken hebben met het wensbeeld van het beperken van de groei van het autoverkeer.

Als ik hem zijn droom over de stadsboulevard hoor toelichten, spreekt hij over de feitelijke halvering van het daar nu aanwezige aantal verkeersbewegingen. Dat geeft naar mijn mening een veel grotere druk op de snelwegruit. Ik vind dat niet erg. De snelwegruit kan dat misschien wel aan als wij die daarvoor inrichten. Het kan een heel goed idee zijn, maar dan moet dat wel feitelijk op tafel komen bij de plannen die daar nu gaande zijn. Ik heb het gevoel dat zulks niet open en transparant gebeurt. Deze wonderbaarlijke beantwoording van de wethouder heeft ons niet overtuigd. Wij stemmen niet in met beide raadsvoorstellen.

De heer **FOKKE** (D66): Voorzitter! Wij hebben al gezegd wat wij aantrekkelijk vinden aan het raadsvoorstel Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar. Wij hebben opgeroepen om vaart te maken en wij zullen de wethouder daarop blijven bevragen. Wij kunnen instemmen met beide raadsvoorstellen. Wij wachten de stemming over het amendement nog even af.

De heer **HOEK** (CDA): Voorzitter! De CDA-fractie zal niet instemmen met de voorliggende voorstellen. Het is in een democratie goed dat partijen een andere politieke mening hebben en die hebben wij. Ook vandaag ben ik niet wijzer geworden over de stadsboulevard en doseerinstallaties. Het is een vlucht in abstracties, er zijn geen duidelijke kaders. Wij gaan niet akkoord.

Mevrouw **BIKKER** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik dank de wethouder voor zijn beantwoording en voor zijn visie dat wonderen zelfs niet in maakbaarheidsidealen passen. De boodschap van hoop en verwachting spreekt de ChristenUnie-fractie aan. Tegelijk is de aanname die onder die beleid ligt, niet de aanname van de ChristenUnie-fractie. Daarom zal ik met gemengde gevoelens en met waardering voor de beantwoording van de wethouder tegen het voorstel stemmen.

De heer **OLDENBORG** (SLU): Voorzitter! Ik heb het heel moeilijk met dit voorstel. Ik kan mij in veel punten van de ambitie herkennen, maar het punt van de gezondheid is voor mij heel belangrijk. Dat zou op zijn minst een van de zeven punten moeten zijn, terwijl het in de nota nauwelijks terugkomt. Als het in het collegeprogramma staat, mag je toch verwachten dat het hier duidelijk in staat. Het zit er niet of nauwelijks in, alleen in wat bijzinnen.

Ik ben een beetje moe van het blijven maken van plannen en ambities, terwijl wij gewoon dingen moeten doen. Dat zijn misschien wel heel vervelende dingen, maar daar ontkomen wij niet aan. Op het parkeren wachten wij nu al jaren. Dat was voor een deel te danken aan een wethouder in het vorige college die er überhaupt niet aan wilde beginnen, maar ook nu schiet het niet op. Daarom kan ik niet instemmen met het voorliggende document. Het is mij te vaag.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Het zal niemand verbazen dat wij instemmen met deze twee raadsvoorstellen. Hiermee wordt ook op de langere termijn gewerkt aan een omslag in het denken over mobiliteit in de stad en aan de noodzakelijke vermindering van de groei van de automobilititeit.

Mevrouw **NALIS** (PvdA): Voorzitter! Wij zullen het voorstel steunen. Wij vinden dat er de komende jaren veel op de rol staat. Juist als je een aantal zaken wilt uitvoeren, heb je een visie op hoofdlijnen nodig. Wij steunen de lijn die het college hiermee uitzet.

De heer **LINTMEIJER** (wethouder): Voorzitter! Wij hebben in de commissie uitgebreid gesproken over de gezondheid. Daarvoor geldt dat je vanuit de visie die wij nu neerleggen en het aantrekkelijke en bereikbare perspectief dat daaronder ligt, nog steeds met een intensivering van gezondheidsmaatregelen bezig bent. Ik heb verwezen naar de voorstellen van het college om de GGD een plek te geven in de gezondheidsadvisering. Ik zie dit dus juist als een verlengstuk waarmee ik ook de heer Oldenburg bedien.

De heer **OLDENBORG** (SLU): Voorzitter! Ik heb de plannen voor de gezondheid gelezen. Er staat in: als het relevant is, kan de GGD worden ingeschakeld. Dan heb ik geen vertrouwen dat gezondheid een belangrijke rol gaat spelen. Het vertrouwen dat ik in de commissie nog enigszins had, wordt met dit voorstel nu niet direct versterkt.

De **VOORZITTER**: Dat is duidelijk. Ik sluit de beraadslagingen over deze twee agendapunten.

Er is een amendement ingediend tot wijziging van het voorstel inzake de Studie Benuttingsvariant Utrecht–West 2030. Wij stemmen eerst over het voorstel inzake het Ambitiedocument "Utrecht aantrekkelijk en bereikbaar", dan over de beide moties, dan over het amendement en tot slot over het voorstel inzake de Studie Benuttingsvariant Utrecht–West 2030.

Aan de orde is de afhandeling van het voorstel inzake het Ambitiedocument "Utrecht Aantrekkelijk en bereikbaar"(jaargang 2012, nr. 60).

Het voorstel inzake het Ambitiedocument "Utrecht Aantrekkelijk en bereikbaar" wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van D66, PvdA en GroenLinks ervoor gestemd hebben.

Aan de orde is de afhandeling van motie 60 (Utrecht aantrekkelijk en bereikbaar voor allen).

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Wij kunnen ons vinden in een aantal overwegingen, maar denken dat het op dit moment te vroeg is om bij dit onderwerp hierover een motie aan te nemen. Daarom stemmen wij tegen.

Mevrouw **BIKKER** (ChristenUnie): Voorzitter! De motie komt te vroeg en doet geen recht aan het echte voorstel, hooguit aan het persbericht. Om beide redenen stemt de ChristenUnie–fractie tegen de motie.

De heer **OLDENBORG** (SLU): Voorzitter! Het zou niet geloofwaardig zijn als ik voor de motie stem. Ik heb zelf al meermalen verdere maatregelen bepleit.

De heer **KUIJPER** (Groep Kuiper): Voorzitter! Het idee om auto's ouder dan 8 of 12 jaar uit de binnenstad te weren, kan gedeeltelijk op onze sympathie rekenen, maar dat is iets anders dan een totaal verbod. De juiste volgorde moet zijn om mogelijkheden te creëren in plaats van het opstellen van verboden, bijvoorbeeld door te investeren in schoon openbaar vervoer. Daarnaast willen wij duurzaamheid bevorderen in samenwerking met ondernemers en niet de ondernemers buitenspel zetten, iets wat met dit verbod wel gebeurt. Wij zullen de motie dan ook steunen.

De heer **FOKKE** (D66): Voorzitter! Dit onderwerp verdient een goed debat. Daarom is het persbericht van het college betreuenswaardig, want dat staat een goed debat in de weg. Het steunen van deze motie zou zo'n debat ook in de weg staan. Wij doen dat dus niet. Wij verwachten binnenkort een vet persbericht op de website van de VVD.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Korthedshalve sluit ik mij aan bij de woorden van de heer Fokke.

Mevrouw **NALIS** (PvdA): Voorzitter! Ik sluit mij daar eveneens bij aan.

Motie 60 wordt hierop bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van VVD, CDA en Groep Kuiper ervoor gestemd hebben.

Aan de orde is de afhandeling van motie 61 (De binnenstad aantrekkelijk en bereikbaar).

De heer **HOEK** (CDA): Voorzitter! Ik trek deze motie in, omdat de wethouder heeft toegezegd dat hij in overleg zal treden met de eigenaren van de parkeergarages. Hij noemde zelfs Corio en NS. Hij komt daarmee terug. Het heeft dus geen zin om de motie te handhaven.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat motie 61 is ingetrokken.

Aan de orde is de afhandeling van amendement 29 (Oplossing Utrecht West is een totaalpakket).

De heer **BUUNK** (VVD): Voorzitter! De interrupties van mevrouw Bikker hebben duidelijk gemaakt dat de problematiek wordt verlegd naar Leidsche Rijn. De verbinding tussen het nieuwe stadsdeel en de oude stad wordt minder goed en problemen van congestie worden aan de kant van Leidsche Rijn gepositioneerd. Dat is een keuze. Dit amendement dient ertoe om als doekje voor het bloeden die keuze te verzachten voor de bewoners in Leidsche Rijn. Het is sympathiek dat men het probeert, maar wij zijn tegen het voorstel en vinden het onduidelijk wat hier wordt beoogd. Wij steunen het amendement niet.

De heer **HOEK** (CDA): Voorzitter! De mening van de CDA-fractie over de doseerinstallatie is genoegzaam bekend. Dit amendement kan ik niet steunen. Het moet passen in een totaalpakket aan concrete maatregelen dat ik nog niet ken. Er is iets wat ik niet wil dat moet passen in een totaalpakket dat ik niet ken. Nee dus.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij steunen het amendement. In het amendement wordt voorgesteld om de doseerinstallatie in samenhang met de overige maatregelen te benaderen. De wethouder heeft gezegd dat hij al bezig is met verschillende maatregelen en daarom past het prima binnen het zojuist aangenomen ambitiesdocument.

Mevrouw **NALIS** (PvdA): Voorzitter! Wij zijn mede-indiener van het amendement. Voor ons is het belangrijk dat bij de uitwerking van de maatregelen in Leidsche Rijn Centrum, de doseerinstallatie, goed wordt gemonitord en wordt gekeken wat dit op andere locaties voor de luchtkwaliteit betekent. Eventuele knelpunten moeten worden aangepakt.

Mevrouw **BIKKER** (ChristenUnie): Voorzitter! De ChristenUnie-fractie steunt het pleidooi voor het flankerend beleid en alle verbeteringen. Zoals het hier geformuleerd staat, gaat dat echter pas werken als de doseerinstallatie daar is. Mede daarom stemmen wij tegen, want ik hoop dat het eerder gebeurt.

De heer **OLDENBORG** (SLU): Voorzitter! Een van de consequenties van de Benuttingsvariant Utrecht-West is dat een bepaalde verkeersingreep –ik zal die niet meer noemen– niet langer als een dreiging boven de markt hangt. Daarom ben ik voor het amendement. Ik ben het er echter wel mee eens dat de voorkeursvariant moet passen in een totaalpakket. Ik ga ervan uit dat, als de voorkeursvariant in zijn uitwerking ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de raad, volstrekt duidelijk wordt gemaakt welke flankerende maatregelen noodzakelijk zijn om tot een leefbare situatie in Leidsche Rijn te komen. Ik steun het amendement.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! In dit geval kunnen wij ons aansluiten bij de stemverklaring van mevrouw Bikker.

De heer **FOKKE** (D66): Voorzitter! Een doseerinstallatie alleen lost de problemen niet op. Daarom moet je komen met een totaalpakket aan maatregelen. Dat moet een goede mix zijn van ontmoedigende maatregelen en alternatieven. Dit amendement borgt dat.

Amendement 29 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van D66, SLU, PvdA en GroenLinks ervoor gestemd hebben.

Aan de orde is de afhandeling van het geamendeerde voorstel inzake het voorstel inzake de Studie Benuttingsvariant Utrecht-West 2030 (Jaargang 2012, nr. 61).

Het geamendeerde voorstel inzake de Studie Benuttingsvariant Utrecht-West 2030 (wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van D66, SLU, PvdA en GroenLinks ervoor gestemd hebben).

Actuele motie.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Dor de heer Schipper is de volgende motie ingediend.

"Motie 57

Renovatie moet een verbetering zijn, geen bron van ellende

De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 3 juli 2012, constaterende dat:

- er zich regelmatige problemen hebben voorgedaan in de stad met onevenredige overlast voor bewoners renovatieprojecten van Mitros;
- er zich nu opnieuw een dergelijk probleem voordoet in de Bomenbuurt (zie bijlage), verzoekt het college:
- onmiddellijk al het nodige te doen om te voorkomen dat de gedupeerde bewoners in de Bomenbuurt nog langer buiten hun schuld in de ellende zitten;
- zo nodig over te gaan tot aanschrijving, om zo fatsoenlijke oplevering van de betrokken woningen af te dwingen;
- Mitros – en in voorkomende gevallen ook andere corporaties – aan te spreken op hun verplichtingen naar de bewoners van renovatieprojecten, en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Het is dat er vanavond geen mondeling vragenruimte was, anders hadden wij weer gesproken over een renovatieproject dat misloopt. Vers in het geheugen ligt nog de PEN-dreven in Overvecht en de Stanleylaan, waar zware overlast was bij de renovatie in bewoonde staat. Nu gaat het om de Bomenbuurt in Ondiep. Woningen worden opgeleverd met gebreken, er worden werkzaamheden uitgevoerd die eigenlijk door Stedin hadden moeten worden gedaan, en bewoners worden onder druk gezet om de woningen met gebreken en al maar te aanvaarden.

Vanavond hoorde ik –ik kan dat niet bevestigen– dat er bij de verhuisvergoeding en de tegemoetkoming in de onkosten tussen bewoners onderling verschil wordt gemaakt. Wij zijn het eigenlijk zat. "Wij" zijn inmiddels de fracties van SP, PvdA, GroenLinks, D66, SLU en ChristenUnie. Wij zijn het zat dat blijkbaar stelselmatig afspraken niet worden nagekomen die worden gemaakt bij het sociale plan en die zijn vastgelegd in het protocol Utrecht Vernieuwt. Er moet nu actie worden genomen. Binnenkort begint de bouwvakvakantie en er zal alles op alles moeten worden gezet om de woningen die nu nog niet klaar zijn, af te ronden. Daarom dienen wij de motie in.

De heer **ISABELLA** (wethouder): Voorzitter! Toen ik de aankondiging kreeg, heb ik direct contact opgenomen met Mitros. Ik zat er toevallig vanmiddag, dus dat kwam goed uit.

Ik zal een korte toelichting geven. Het gaat inderdaad om een project in de Bomenbuurt. De eerste fase betreft 27 woningen, waarvan inmiddels 21 woningen zijn opgeleverd. Er is met drie bewoners een verschil van mening over de staat van oplevering en het moment van terugverhuizen. Die informatie heb ik van Mitros gekregen. Bij de woningen die worden terug geleverd, bestaat er een aantal opleverpunten. Mitros heeft gezegd dat die punten kunnen worden opgelost, ook als de bewoners weer zijn terugverhuisd naar hun eigen woning.

Het feit dat de drie bewoners niet uit hun wisselwoning willen, betekent dat Mitros niet verder kan met het vervolgtraject. Er is immers een volgende groep bewoners aan de beurt. Dat gebeurt na de bouwvakvakantie. De voorbereidingen om die mensen naar een wisselwoning te krijgen, worden hiermee lastig gemaakt.

Ik heb specifiek gevraagd naar de samenwerking. Mitros stelt in gesprek te zijn met de bewoners. Het is altijd lastig om te weten hoe dat precies zit. Ik ben zelf overigens ook bij het project geweest en heb met een tevreden bewoner gesproken over dit project.

Het gaat om een eerste fase van een behoorlijk grote renovatie in de Bomenbuurt. Zo iets heeft altijd startproblemen en het is goed dat de raad daarvoor aandacht vraagt. Als gemeentebestuurder vraag ik daarvoor direct ook de aandacht bij Mitros.

Het overleg waarom in het dictum wordt gevraagd, wordt dus gevoerd. De gemeente heeft er geen formele rol in, maar dat laat onverlet dat wij klachten van bewoners direct oppakken en melden bij Mitros met het nadrukkelijke verzoek om er direct iets mee te doen. Tot nu toe is dat in al die gevallen gebeurd. Wij zitten er dus bovenop.

Er worden geen mensen uit hun huis gezet. Er worden geen mensen gedwongen om terug te gaan. Er is wel een verschil van mening tussen Mitros en de drie bewoners over de terugkeer naar hun gerenoveerde woning. De punten van overleg kunnen gewoon worden opgelost als de bewoonde staat weer is aangevangen nadat de bewoners zijn teruggekeerd.

In één woning is een verkeerde handeling verricht met betrekking tot het verplaatsen van de meterkast. Mitros heeft gezegd dat dit niet zo snel had mogen gebeuren. Het was een verzoek van de bewoner omdat de deur niet meer open kon, maar het had formeel door Stedin moeten gebeuren. Dat is aan de bewoner gemeld. Wat mij betreft, is de motie overbodig.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik handhaaf de motie. De wethouder schetst een heel ander beeld dan wij met eigen ogen hebben aanschouwd. Ik wil graag stemming over de motie, als was het maar ter ondersteuning van de wethouder.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Het is goed dat de heer Schipper dit aan de orde stelt. Ik ben het met hem eens dat wij dit te vaak horen. Met punt 3 van het dictum ben ik helemaal eens. Punt 2 kan ik ook volgen. Het probleem met punt 1 is dat wij als gemeente hier niet voor verantwoordelijk zijn. Dat is immers de corporatie. Dit is dan ook een ongedekte motie. Als het eerste beslispunt wordt ingetrokken, steun ik de motie. Anders kan ik dat helaas niet doen.

De heer **BUUNK** (VVD): Voorzitter! Wij zijn zeer begaan met de problematiek die de SP-fractie onder de aandacht brengt en kunnen ons voorstellen dat die grote ergernis met zich meebrengt. Wij hebben bij dit soort moties al eerder gezegd dat wij het een zaak vinden tussen de verhuurder en de huurder. Wij gaan ervan uit dat, als aanschrijving nodig was geweest vanuit de toezichthoudende taak van de gemeente, de gemeente dat onverwijld doet bij het houden van toezicht op bouwprojecten en veiligheid van installaties. Wij steunen de motie niet.

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Voorzitter! Wij steunen de motie, ook als ondersteuning voor de wethouder. Dit soort zaken gebeurt helaas te vaak in Utrecht. Wij zijn blij dat de wethouder er bovenop zit. Wij snappen de formele rol van de gemeente, maar vinden het prettig dat de wethouder bij Mitros en de huurders er bovenop zit.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Er is wat onrust in de stad, zeker bij dit renovatieproject. Wij zien dat vaker. Daarom vindt de PvdA-fractie het goed om deze motie aan te nemen en om de wethouder het nodige te laten doen. Er is bijvoorbeeld onrust over de vergoedingen. De fracties van SP en PvdA hebben onafhankelijk van elkaar dat soort boodschappen van diverse bewoners vernomen. Het zijn er dus meer dan de drie waarvan bij Mitros sprake is. Wij ondersteunen de motie van harte. Natuurlijk geeft renovatie onrust, maar je eigen haard is goud waard. Mensen moeten erop kunnen vertrouwen dat het goed komt.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! In tegenstelling tot wat andere fracties zeggen, vind ik dat wij wel degelijk een rol hebben. Wij zijn medeondertekenaar van de afspraken met de corporaties. Daarin staan dit soort sociale plannen beschreven. Daarom wijzen wij de wethouder erop. Wij zijn het zat dat dit soort dingen telkens terugkomt in de raad. Dat zou niet nodig moeten zijn. Wij stemmen voor en hopen dat de wethouder het zijne doet om het te verhelpen.

De heer **OLDENBORG** (SLU): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de stemverklaring van de heer Schipper.

De heer **VAN ASPEREN** (D66): Voorzitter! Wonen is een grondrecht. Helaas horen wij dit soort zaken te vaak. Wij zien deze motie als een steun aan de wethouder. Wij zijn gesprekspartner van woningbouwcorporaties, maar wij hebben wettelijk een toezichthoudende taak. Onze wens is dat beide taken goed worden ingevuld, ook in dit project.

De heer **KUIJPER** (Groep Kuijper): Voorzitter! Wij zijn inderdaad gesprekspartner van de corporaties, maar hebben ook verantwoordelijkheid tegenover de burgers. Als de corporaties hun verplichtingen niet nakomen, wordt de rol teruggegeven aan de gemeente. Wij zullen de motie dan ook steunen.

Motie 57 (Renovatie moet een verbetering zijn, geen bron van ellende) wordt hierop bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA en VVD ertegen hebben gestemd.

De **VOORZITTER** sluit daarop de vergadering, aangezien niets meer aan de orde is.

INHOUD:

Opening van de vergadering	Pag. 1
Vaststellen van de agenda	Pag. 2
Notulen openbare vergadering van 7 juni 2012.	Pag. 4
Bekrachtiging geheimhouding	Pag. 4
Ingekomen stukken	Pag. 5

AAN DE ORDE:

1. Herprogrammering Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV)2 2012 (Jrg.'12, nr. 49)	Pag. 6
2. Vastst. best.-plan Papendorp (Jrg.'12, nr. 33)	Pag. 6
3. Milieueffectrapportage golfbaan De Haar (Jrg.'12, nr. 59)	Pag. 14
4. Ambitiedocument "Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar" (Jrg.'12, nr. 60)	Pag. 19
5. Studie Benuttingsvariant Utrecht-West 2030 (Jrg.'12, nr. 61)	Pag. 19
Actuele motie M057	Pag. 42